

LETO XV.

Številka 12

Jesenice, 23. marca 1973

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Predlog temeljnega samoupravnega sporazuma v javni razpravi po 30. marcu

V prihodnji številki Železarja, dne 30. marca, bomo objavili predlog temeljnega samoupravnega sporazuma, ki ga odbor za uveljavljanje ustavnih dopolnil pri delavskem svetu daje v razpravo delovnemu kolektivu. O njem so govorili že na političnem aktivu Železarne (zapis v 11. številki Železarja z dne 16. marca) in nekatere vodstvene strukture podjetja. Že korigiran predlog, z upoštevanjem doslej sprejetih pripomb, bodo obravnavale delovne skupine na svojih sestankih, pred tem pa bodo o predlogu podrobno seznanjeni vodje delovnih skupin.

V odboru za uveljavljanje ustavnih dopolnil predvidevajo, da bo temeljni samoupravni sporazum s korekturami, ki bodo sledile iz javne razprave, do konca aprila že verificiral delavski svet podjetja in ga podpisali izvoljeni delegati. Temu bo sledil razpis volitev samoupravnih organov in drugi razpisi ter konstituiranje, ki predvidoma mora biti zaključeno do konca maja oziroma prve dni junija. Tako se tudi delovni program, ki ga je odbor za uveljavljanje ustavnih dopolnil sprejel v začetku svojega delovanja, zelo dosledno uresničuje.

V razpravo delovnim skupinam

Predlog delitve sredstev iz sklada skupne porabe za šport in kulturo

Delovne skupine v tovarni bodo na svojih prihodnjih sestankih obravnavale poleg drugih važnih zadev, tudi v naslovu naveden predlog. Namen te razprave je predvsem v tem, da se delovne skupine še bolj uveljavijo kot osnovne celice v našem samoupravnem sistemu, kajti rezultate te razprave odnosno večinsko sprejete predloge in sklepe bo delavski svet tovarne upošteval pri dokončnem sprejemu delitve sklada v te namene. Na drugi strani pa bodo člani kolektiva bolj seznanjeni kam in zakaj se odteka del skupnega dohodka v obliki dotacij, izredno plačanih dopustov in podobno.

Oddelek za družbeni standard na kadrovskem sektorju je zbral vse predloge, upošteval odobrena sredstva iz preteklega leta in patronate, ki jih ima do posameznih klubov Železarna ter pripravil osnutek predloga delitve za leto 1973. Osnutek je bil

predložen v obravnavo na skupni seji odbora za življenjske pogoje, komisije za šport in rekreacijo ter komisije za kulturo in prosveto pri tovarniškem odboru sindikata. Z majhnimi korekturami je bil sprejet in tak se daje tudi v javno razpravo.

POZDRAV GOSTOM

Člani izvršnega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije bodo danes naši gostje. V spodnjih prostorih Kazine bo popoldan seja izvršnega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije, ki je pomembna toliko bolj, ker sovpada v izredno razgibano predkongresno dejavnost. V sindikalnih organizacijah v naši republiki se prav v tem času pripravljamo na kongres sindikatov Slovenije, ki bo 17. in 18. maja v Ljubljani. Današnja seja je torej v času, ko so vse bolj prisotna prizadevanja za dosledno izpolnjevanje ustavnih dopolnil ter pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije. Goste iz vse Jugoslavije bomo pozdravili na železarskih Jesenicah v času, ko ustanovljamo temeljne organizacije združenega dela in s tem utrjujemo naš samoupravni sistem.

Še pred začetkom seje izvršnega odbora sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije bo razgovor s predsedniki osnovnih organizacij sindikata TOZD, ogledali pa si bodo tudi obrate Železarne in tehnični muzej. Gostom želimo na Jesenicah prijetno bivanje in uspešno delo.

Redukcija električne energije in proizvodnja

Letošnje leto smo bili dvakrat zelo prizadeti zaradi redukcije električne energije. Prvič v januarju in drugič pretekli teden. Obakrat je bil vzrok v okvari največje slovenske termoelektrarne Šoštanj III.

Redukcija v januarju je bila sicer daljša kot v marcu, vendar milejša. Trajala je pet dni z dovoljenim dnevnim odvzemom 16 MgW oziroma 40 odstotkov naših normalnih potreb. Ves čas redukcije nista obratovali obe obločni elektr. peči in smo zato proizvedli 2500 ton manj jekla. Ostali obrati so kombinirano obratovali in mirovali. Zato smo v bluming valjarni in valjarni žice, ki obratujeta

neprekinjeno, izgubili 1430 oziroma 330 ton proizvodnje. V aglomeraciji smo proizvedli 3000 ton manj aglomerata in s tem poslabšali vsip plavžev. V ostalih obratih, ki obratujejo z 42-urnim tednikom, smo izgubljeno proizvodnjo

večinoma nadoknadili z dodatnim delom ob prostih sobotah in nedeljah.

Redukcija električne energije, ki nas je prizadela v marcu, je bila krajša kot tista v januarju, vendar dosti ostrejša. Trajala je nepolna dva dneva, vendar z dovoljenim odvzemom samo 9 MgW. To pa predstavlja le 22 %

(Nadaljevanje na 2. strani)

V bluming valjarni so dosegli doslej najvišjo dnevno proizvodnjo

V nedeljo 18. marca so delavci v bluming valjarni na Beli dosegli doslej najvišjo dnevno proizvodnjo z 2107,4 tonami zvaljanega jekla. Ta izreden rezultat je pogojen z izredno nizkimi zastoji (6,8 %), razen tega pa, ker so obračovali samo z dvema globinskimi pečmi (ena je v remontu) in potisno pečjo, so posebej za to izdelali ustrezen kombinirani program, ki je omogočil, da so dosegli doslej najvišjo dnevno proizvodnjo. Zasluga, da so do-

segli tak izreden proizvodni rezultat gre torej vsem, od organizatorjev dela do valjavcev in vzdrževalcev.

...v februarju doslej najnižjo porabo mazuta

Predvsem v drugi polovici lanskega leta smo v našem glasilu nekajkrat poročali o doseženi najnižji specifični porabi mazuta v globinskih pečeh v bluming valjarni na Beli. Sodelavci v tej valjarni pa so v februarju ta rezultat ponovno izboljšali in dosegli doslej najnižjo specifično porabo mazuta v globinskih pečeh in sicer 22,3 kilograma na tono vložka (1972 avgust — 24,6 kg, septembra — 23,6 kg, oktober — 23,4 kg).

Doslej najnižja specifična poraba mazuta je dosežena zaradi doslej najnižjih povprečnih mesečnih zastojev (23,2 %), ustrezno nizkega track-time, to je časa, porabljenega od preboda šarže do založitve v globinske peči in dobro sestavljenega programa valjanja oziroma kontinuiranega praznjenja in polnjenja globinskih peči. Tudi ta rezultat je dosežen po zaslugi bolj vestnega in doslednega dela vseh sodelavcev v proizvodnem procesu od talilnic, prometa do ogrevalcev peči in sploh celotne valjarske posade.

Sodelavcem v bluming valjarni k doseženim rezultatom, ki so zelo lep prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem delovnega kolektiva Železarne, čestitamo z željo, da bi dobili v kolektivu čim več posnemalcev.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Aktivni novatorji in racionalizatorji tudi v talilnicah

Predsednik komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE talilnice Alojz Rus ima sicer težave s člani komisije, ki delajo na izmenah in se le težko udeležijo sej komisije, kljub temu pa dobi vso potrebno pomoč in razumevanje za uspešno delo komisije pri šefu delovne enote in pri obratovodjih ter njihovih asistentih. Vse v oceno predložene izboljšave so dovolj tekoče ocenjene in nagrajene. Tudi na sami seji, dne 14. marca so obravnavali sedem v oceno predloženih tehničnih izboljšav. Priznana in odobrena je bila le ena odškodnina v višini 600,00 dinarjev delovodji na plavžu Ivanu Berlotu, vsi ostali predlogi pa so še v izdelavi in proučevanju ali pa so bili zaradi večjih koristi in prihrankov predloženi v dokončno oceno in nagraditev odboru za izume in racionalizacije pri DS Železarne.

Avtor tehnične izboljšave števil. 1574, Ivan Berlot, delovodja na plavžu, je že pred leti predlagal uvedbo posebnega regulatorja na plinovodu za ogrevanje kavperjev, ki že več let zelo koristno obratuje in odlično služi svojemu namenu. Berlotov predlog, uvedba nove lopute, regulatorja je v tem, da je doseženo boljše ogrevanje kavperjev in znaten prihranek na uporabi koksa.

Tehnično izboljšavo števil. 2071 so izvedli na sekundarnih kablilih LECTROMELT električni obločni peči Ivo Volarič, Marjan Pintar in Anton Kavčič elektrovzdrževalci v jeklarni. To je vsekakor izvirna, dobra toda le začasna rešitev perečega problema na peči, ki preprečuje večkratno pregorete kablov in pogoste

Predlog delitve sredstev iz sklada...

(Nadalj. s 1. strani)

PREDLOG DOTACIJ ZA LETO 1973

Naslov	dotacija v l. 1972	predlog za l. 1973 v N din
1. Hokej klub Jesenice	333.000	350.000
2. Smučarsko društvo Jesenice	210.000	270.000
3. Odbojkarški klub Jesenice	35.000	45.000
4. Kegljarski klub na ledu Jesenice	3.000	5.000
5. Plavalni klub Jesenice	5.000	5.000
6. Kulturna skupnost Jesenice	25.000	—
7. Pihal. orkester Jesen. železarjev	50.000	60.000
8. Društvo upokojencev	42.060	59.000
9. TK ZMS Železarne	40.000	60.000
10. TO OOS Železarne	300.000	330.000
11. Tabor. odred. jeseniš. Jeklarjev	—	30.000
12. Sredstva za TRIM stezo	—	20.000
13. Klub zdravlj. alkoholikov	—	10.000
14. Rezerv. odb. za tek. reševanje	46.840	152.000
SKUPAJ	1.090.000	1.396.000

OPRAZLOŽITEV:

Kot je razvidno iz predloga, je največ sredstev namenjenih hokejskemu klubu, smučarskemu društvu Jesenice in TO OOS Železarne. Hokej je najbolj popularna in kakovostna športna dejavnost. Železarne je prevzela nad klubom patronat. Zaradi drage opreme in dragih potovanj ter drugih izdatkov, ta sredstva še zdaleč na zadostajo vsem potrebam. V enakem položaju je smučarsko društvo Jesenice, nad katerim ima Železarne tudi patronat. Znano je, da ima društvo v svojih vrstah veliko državnih reprezentantov v vseh kategorijah in panogah. Sindikalna organizacija posveča že vrsto let veliko pozornost rekreativni dejavnosti, športu in kulturi. V prihodnje pa bo prek interesnih skupin to dejavnost še povečala. Poleg tega bo iz te vsote financirala nekaj rekreativnih objektov (TRIM kabinet, balinišče).

Klubu za kegljanje na ledu so sredstva namenjena zaradi velikega zanimanja članov delovne skupnosti za to športno panogo in ima velik rekreativni značaj. Sredstva, ki so predlagana plavalnemu klubu, so namenjena za izvedbo akcije »naučimo se plavati«, ker so dosedanje akcije v tem pogledu zelo uspele. Sicer pa je razvidno iz

PREDLOG:

Naslov	korišćeni dopusti	v l. 1972 predlog za l. 1973
1. Hokej klub Jesenice	2046	1950
2. Smučarsko društvo Jesenice	919	950
3. Odbojkarški klub Jesenice	41	45
4. Košarkarski klub Jesenice	13	20
5. Klub za keglj. na asfaltu Jesenice	16	20
6. Klub za kegljanje na ledu Jesenice	34	50
7. ALC Lesce	76	70
8. Veslaški klub Bled	55	40
9. Organizacijski komite Vitranc	68	47
10. Organizacijski komite Bohinj	6	4
11. Planinska zveza in društva	53	70
12. Kulturna skupnost Jesenice	32	50
13. Gledališče Tone Čufar	37	40
14. Pihalni orkester	30	35
15. TO sindikata Železarne	68	120
16. TK ZMS Železarne	64	60
17. PAO Železarne	7	40
18. Rezerva odbora	713	381
SKUPAJ	4278	4000

Osnovni kriterij za dodeljevanje izredno plačanega dopusta na športnem področju je ta, da je tekmovalje vsaj na republiški ravni. Za področna in regionalna tekmovalna odbora za življenjske pogoje in rekreacijo dopustov ne odobrava.

Dopusti namenjeni za TO OSS in TK ZMS Železarne, se koristijo, kadar športniki in drugi predstavljajo železarno navzven. To so razna medkolektivna in sindikalna tekmovalna, letne in zimske športne igre ZP Slovenske železarne in podobno. Kulturna

skupnost koristi izredno plačane dopuste za vsa društva pri večjih nastopih, gledališče Tone Čufar pa tudi za vaje, kadar so igralci, člani kolektiva, na popoldanski izmeni.

Izredno plačani dopust, ki je predlagan, pa ne pomeni, da ga posamezna društva in klub ter posamezniki lahko koristijo samo po lastni želji, temveč je to le okvirna številka, na katero lahko računajo in se praktično ne more povečati (izjemoma samo delavski svet Železarne). Izredno plačani dopust se lahko koristi samo takrat, kadar je obratovodstvo ali drugi nadrejeni dal soglasje za posameznega koristnika, da se zaščiti proizvodnja, pred

koristenjem pa mora biti obveščena tudi pristojna služba (oddelek za družbeni standard), ki na osnovi namena korišćenja ugotovi ali je korišćenje v skladu z sprejetimi kriteriji odbora ali ne. V nasprotnem primeru bo odsotnost neupravičena.

Pripominjamo, da so predlagane skupne številke maksimalne in so možne spremembe samo med posameznimi društvi ali klubi (sredstva in dopusti), to je, da se nekomu odvzame, drugemu pa doda.

Kadrovski sektor Železarne
Oddelek za družbeni standard

Redukcija električne energije in proizvodnja

(Nadalj. s 1. str.)

naših normalnih potreb. Zato v času redukcije niso obratovali: aglomeracija, elektro jeklarna, bluming valjarna, valjarna žice, valjarna 2400, žičarna in hladna valjarna. Med proizvodnimi obrati so obratovali samo tisti, ki porabijo le majhne količine električne energije: plavž, martinarna, livarna, šamotar, lahke proge, profilarna, jeklovlek, žebljarna in elektrodni obrat (brez peči za proizvodnjo varilnega praška).

Zaradi te zadnje redukcije, je izpad skupne proizvodnje, ki jo zaradi neprekinjenega dela spodaj navedenih obratov ne bo mogoče nadoknaditi, naslednji:

Elektro jeklarna	1100 ton
Bluming valjarna	2350 ton
Valjarna žice	670 ton

Blagovne proizvodnje smo izgubili v bluming valjarni 500 ton skupno s štekel valjarno in valjarno žice 250 ton.

Nadomestiti tudi ni mogoče izgubo 1300 ton aglomerata, ker ga porabimo sproti in smo ga ob pomanjkanju nadomestili z manj kvaliteto surovo rudo. V ostalih obratih bomo poskušali nadomestiti izgubljeno proizvodnjo z delom ob prostih sobotah in nedeljah.

Navedena izgubljena proizvodnja pa ni edina negativna posledica redukcije električne energije. V posameznih obratih so posledice še druge. Te je težko izraziti v konkretnih številkah, ker se odražajo predvsem na povečanju proizvodnih stroškov.

Na plavžu pomeni osiromašen vsip nižjo proizvodnjo in večjo porabo koksa. Poslabšani so obratovalni pogoji in s tem večja možnost za ohladike in formiranje usedlin. To smo občutili predvsem pri prvi redukciji v januarju, ko smo imeli na razpolago slabšo surovo rudo.

V elektro jeklarni prekinitev proizvodnje, zaradi ohladike peči, vpliva na slabšo

vzdržnost ognjestalne obzidave stene ter oboka. Zadnja redukcija je prišla tako nenadoma, da smo pustili v ASEA peči raztaljeno šaržo, v Lectromelt peči pa na pol raztaljeno. Niso nam dovolili, da bi izdelavo obeh šarž dokončali.

Negativne posledice na ognjestalni obzidavi so v tem primeru seveda še hujše. Slabša pa je tudi kvaliteta, sredi tehnološkega postopka prekinjene, ohlajene in nato izdelane šarže.

V valjarnah moramo k negativnim posledicam redukcije električne energije prišteti tudi povečano porabo mazuta na ogrevnih pečeh. Vzrok za to je ohlajevanje in ponovno ogrevanje teh peči. Tudi za kvaliteto vložka in vzdržnost ognjestalne obzidave takšno spreminjanje temperature ni dobro. Na večjo porabo mazuta v bluming valjarni bo vplivalo tudi to, da smo vroče bloke iz martinarne v času redukcije odlagali v skladišče namesto v globinske peči. Sedaj jih zakladamo hladne in ponovno ogrevamo.

Ker nimamo na zalogi velikih količin polproizvodov bo nižja proizvodnja bluming in

valjarne žice povzročila tudi težave pri programiranju vložka za ostale obrate. To bo vplivalo tudi na določeno poslabšanje optimalnega poteka proizvodnje v teh obratih in razumljivo na nižjo proizvodnjo.

K vsemu temu pa moramo dodati še neugoden psihološki učinek redukcije. To še posebno zato, ker je bil potek proizvodnje v marcu pred redukcijo v skoraj vseh obratih zelo dober. Člani kolektiva so prišli na delo, vendar so se morali vrniti domov oziroma so opravljali razna pomožna dela, namesto da bi proizvajali.

ZAKLJUČEK: Zaradi redukcije električne energije smo letos že izgubili naslednje količine skupne proizvodnje v tistih obratih, kjer je ni mogoče nadomestiti: Elektro jeklarna 2500 + 1100 = 3600 ton Bluming valjarna 1430 + 2350 = 3780 ton Valjarna žice 330 + 670 = 1000 ton

K temu je treba prišteti še vse ostale negativne posledice, ki so navedene zgoraj in veljajo za vsako daljšo redukcijo električne energije.

dipl. inž. Avgust Karba

ČESTITKA

Ob prazniku svetovnega dneva invalidov, 25. marca, čestitamo vsem invalidnim občanom z željo po čimboljšem počutju v njihovem delovnem in družbenem okolju

— Družbeno politične organizacije in skupščini občine Jesenice in Radovljica

— Medobčinsko društvo in podružnica telesnih invalidov Jesenice

— Občinsko društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam Jesenice

— Občinski odbor rdečega križa Jesenice

— Tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata TOZD Železarne

— Samoupravni organi in uprava Železarne in uredništvo Železarja

Pred javno razpravo o temeljnem samoupravnem sporazumu o združitvi TOZD v delovno organizacijo železarne Jesenice

Odbor za uveljavljanje ustavnih dopolnil v železarni, ki ga je imenoval delavski svet Železarne, je pripravil osnutek temeljnega samoupravnega sporazuma. O vsebini osnutka je že imel uvodno razpravo aktiv družbeno političnih organizacij Železarne, osnutek so obravnavala tudi operativna vodstva obratov v okviru posameznih TOZD. Odbor bo pripombe teh razprav obravnaval in upošteval pri dokončni redakciji osnutke sporazuma pred razpravo v delovnih skupinah.

Osnutek temeljnega samoupravnega sporazuma, ki bo v prihodnjih dneh predmet razprave na sestankih delovnih skupin, je odraz določnih specifičnih tehnoloških in programskih značilnosti Železarne ter njenega sedanjega družbeno ekonomskega položaja. Mnenja sem, da bodo tudi razprave v delovnih skupinah morale upoštevati te značilnosti.

Prva taka značilnost je tehnološka in programska povezanost celotne proizvodnje Železarne. Proizvodnja teče v več tehnoloških stopnjah. Končni izdelki za trg nastajajo šele v drugi, največ pa šele v tretji in četrti stopnji predelave. Tržni položaj posamezne TOZD je zelo različen. Tališnice so obrnjene k nabavam, tržišču in k valjarjam, medtem ko je del valjarn in celotne predelave usmerjen k prodajnemu tržišču. TOZD vzdrževanje, energija in transport je s svojimi storitvami usmerjena v Železarno. Skupne službe opravljajo svojo dejavnost tako znotraj kot zunaj Železarne. Z upoštevanjem teh dejstev je v sporazumu predvideno, da se znotraj Železar-

ne ustanovi notranje tržišče z lastnimi instrumenti v okviru katerih bodo poslovale TOZD Železarne.

Druge značilnosti je preusmeritev proizvodnje v predelavo jekla, ter izgradnja nove hladne valjarne na Be. li. Izgradnja hladne valjarne bo terjala od nas, da bomo naslednja leta združevali vsa razpoložljiva finančna sredstva vseh TOZD.

Tretja značilnost je enotna odločitev kolektiva Železarne, ki je prišla do izraza na sestankih delovnih skupin, ko smo obravnavali ustanovitev TOZD, da Železarna ostane tudi po ustanovitvi TOZD skupaj povezana organska celota. Nožena delovna skupina se ni odločila za odcepitev od Železarne. Skrb za ohranitev celovitosti Železarne ne pomeni njeno izolacijo, ravno obratno, Železarna še naprej razvija možnosti in oblike za tesnejše poslovno povezovanje z drugimi delovnimi organizacijami.

Naslednja značilnost, ki izhaja iz bistva oziroma funkcije samega sporazuma je, da sporazum obravnava samo zadeve, ki imajo skupni pomen. Temeljno izhodišče za samo-

upravni sporazum je ustavna pravica vsake TOZD, da samostojno upravlja in rešuje zadeve v zvezi z delom in poslovanjem TOZD. Le TOZD se lahko dogovorijo, da bodo posamezne zadeve zaradi racionalnosti, večje uspešnosti in skupnih interesov upravljali in reševale skupno. Namen temeljnega samoupravnega sporazuma je opredeliti ravno teh skupnih zadev, določiti oblike njihovega skupnega upravljanja in reševanja, predvideti skupne samoupravne organe, njihove pristojnosti, dolžnosti in odgovornosti, opredeliti medsebojne odnose med TOZD, obveznosti in pravice, opredeliti vlogo skupnih služb, njihove pristojnosti, dolžnosti in odgovornosti.

V samoupravnem sporazumu niso obravnavane zadeve, ki jih bodo TOZD same reševale neposredno. Upravljanje in reševanje teh zadev bo urejeno s statutom. Če izhajajo iz te opredelitve temeljnega samoupravnega sporazuma, potem je razumljivo, zakaj so v osnutku podrobno obdelane le skupne zadeve in skupni organi.

Ko bomo obravnavali osnutek samoupravnega sporazuma, moramo upoštevati še eno dejstvo in sicer, da je odbor sestavljal osnutek v pogojih, ko veljavna zakonodaja še ni bila v celoti usklajena z ustavnimi dopolnili ter da to usklajevanje še vedno traja.

Dante Jasnič

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Dežurna služba	telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 24. marca		
dr. Marin Gabrovšek, TKR	380	81-439
NEDELJA, 25. marca		
inž. Sašo Kavčič, hladna valjarina	524	81-826
PONEDELJEK, 26. marca		
inž. Janko Perne, valjarina Bela	848	81-904
TOREK, 27. marca		
Zdravko Črv, valjarina žice	852	760
SREDA, 28. marca		
Ciril Odlasek, valjarina Javornik	620	776
ČETRTEK, 29. marca		
inž. Jože Starc, elektro energija	234	81-720
PETEK, 30. marca		
Jože Košir, transport	541	84-022

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Uredite si pokojninsko - delovno dobo

Po predpisih o matični evidenci, objavljeni so bili v uradnem listu SFRJ št. 42, dne 23. 9. 1971, je potrebno za vsakega zavarovanca izpolniti osebni popisni list — PS obrazec. Na ta obrazec je potrebno vnesti podatke o vseh zaposlitvah in o vseh drugih uveljavljenih dobah in odločbah, ki sodijo v okvir zavarovanja (zavarovalna in posebna doba, svojstvo borca NOV, mirovnega ali vojaškega vojnega invalida, delovnega invalida, odločbo o priznanju invalidnosti za telesno okvaro, potrdilo o beneficirani dobi, kdor je delal na takih delih, oziroma je služil v JLA v takih enotah, ki se po zakonu o delovnih mestih štejejo v povečanem trajanju).

Kadrovski sektor Železarne se je dogovoril z upravo izpostave skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja na Jesenicah, da bomo uredili ta popis najprej za: — vse zavarovance rojene leta 1920 in prej — vse zavarovance rojene leta 1925 in prej — zavarovance in zavarovanke ne glede na starost, ki jim je priznan status borca pred 9. 9. 1943 (oziroma za borce, bivše italijanske državljane do 13. 10. 1943).

Z okrožnico št. 2, je kadrovski sektor pozval vse prizadete, da takoj prinesejo vse potrebne dokumente personalnim uslužbenkam v obratu, toda žal mnogi tega niso storili. Prosimo vse tiste sodelavce, ki spadajo v spredaj navedene skupine in še niso oddali za popis delovne (zavarovalne) dobe potrebnih dokumentov, da to storijo čimprej. Popisovalec — izpolnjevalec PS obrazca mora namreč poleg delovne knjižice imeti na vpogled tudi vse odločbe, ki so sicer že vpisane v delovni knjižici, zaradi ugotovitve pravilnosti vpisa, kot tudi vse dodatne odločbe — potrdila s katerimi dokazujeta delovno, posebno ali drugo zavarovalno dobo. Zaradi pogostih vprašanj o varnosti oddanih listin vam moramo povedati naslednje:

V oddelku za socialno zavarovanje prevzamemo vaše dokumente proti podpisu in od nas ne gredo nikamor drugam, ker je popis organiziran tako, da popisovalec pride k nam takrat, ko ga obvestimo, da imamo nek obrat kompletno pripravljen. Ko bomo imeli okrog 40 obrazcev izpolnjenih, bomo pozvali inšpektorja iz podružnice skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Kranju, da bo le-te parafiral. Za tem bomo k nam pozvali vsakega zavarovanca, da bo ta PS obrazec pogledal, ugotovil točnost in le-to potrdil s svojim podpisom in takrat mu bomo tudi vrnili vse dokumente, delovno knjižico pa vrnili tja, kjer si jo bomo predhodno izposodili. Torej ves postopek popisa bo potekal v stavbi kadrovskega sektorja.

Vse sodelavce prosimo, da v svojem in našem interesu ne zavlačujejo postopka, saj bomo morali ta popis opraviti tudi za vse ostale mlajše sodelavce, zato čimprej prinesite potrebne dokumente.

Ob koncu še o pomembnosti tega popisa: Podatki iz popisnega lista — obrazca PS bodo služili za izpolnitev »matičnega kartona« pri direkciji službe skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji. Na tem »matičnem kartonu« se bodo zbirali poleg sedaj ugotovljene delovne dobe tudi za vsako leto sproti podatki o delovni dobi, o dobi na beneficiranih delovnih mestih ter o izplačanih osebnih dohodkih za polni delovni čas, o dohodkih, ki spadajo v pokojninsko osnovo. Te podatke že pošiljamo od leta 1970 dalje na M4 in M5 obrazcih, letos pa bomo morali izpolniti tudi M6 obrazec, ker smo lani v oktobru prevzeli pravico izplačevanja nadomestil osebnega dohodka delovnim invalidom.

Torej podatki, ugotovljena delovna doba na PS obrazcu vam bo točen dokaz o vaši že izpolnjeni pokojninski dobi.

Vodja oddelka za social. zavar.



Gostje in delegati na jeseniškem zboru mladih samoupravljalcev iz podjetij črne in barvne metalurgije Slovenije.

Zbor mladih samoupravljalcev črne in barvne metalurgije

Dogovor o vlogi in nalogah mladih pri uresničevanju ustavnih dopolnil, stabilizacije gospodarstva in odnosov

Delegati iz šestih delovnih organizacij črne in barvne metalurgije — tovarne glinice in aluminija Kidričevo, Impol Slovenska Bistrica, livarna Maribor in železarni Ravne, Store in Jesenice, manjkali so le delegati iz cinkarne Celje, so se zbrali v soboto 17. marca v Delavskem domu na Jesenicah, da spregovorijo o izvajanju ustavnih dopolnil v praksi. Zboru mladih samoupravljalcev so prisostvovali vsi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Jesenice in železarne, predstavniki uprave podjetja, predstavnika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in predsedstva republiške konference Zveze mladine Slovenije. Zborovanje je otvoril in pozdravil vse navzoče predstavnik tovarniške konference ZMS železarne Jesenice Miro Ipavec, predno pa je član predsedstva TK ZMS železarne Jesenice dipl. inž. Vasilij Koman prebral uvodni referat, so si delegati ogledali dva barvna filma — 400 železarjev na Triglavu in Ognjena kača avtorja Janeza Horvata. V nadaljevanju povzemamo najosnovnejše misli iz glavnega referata, koreferatov in razprave.

Referent Koman je v svojem uvodu poudaril, da ko mladi določajo smer nadaljnjih političnih akcij v duhu ustavnih dopolnil, ne bi smeli izhajati samo iz enostranskega pojmovanja samoupravljanja kot zgolj humane vrednote političnega odnosa, temveč morajo pri tem upoštevati tudi njegovo družbeno ekonomsko bistvo. Ravno zato je samoupravljanje kot temeljni družbeno ekonomski odnos stvar vseh, tako družbenopolitičnih organizacij, kakor tudi strokovnih in vodstvenih kadrov. Ko je referent govoril o uresničevanju ustavnih dopolnil oziroma oblikovanju temeljnih organizacij združenega dela in o vprašanjih, ki se v zvezi s tem pojavljajo, je poudaril vrsto dilem, problemov in nalog, ki zahtevajo zavzeto, predudarno in zrelo politično reševanje.

Vasilij Koman je za tem govoril o pozitivnih premikih, ki so bili doseženi po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ, po 36. seji predsedstva ZKJ ter po 29. seji centralnega komiteja ZKS in ki so spodbudila široko družbenopolitično aktivnost in večji samokritični pogled na lastno delovanje. Seveda pa je v vsem tem dogajanju še vrsta nejasnosti in različnih tolmačenj tako stališč in smernic omenjenih dokumentov kakor ustavnih dopolnil tudi med mladimi, največkrat kot posledica premajhne aktivnosti mladih oziroma njihove angažiranosti po teh vprašanjih. Zveza mladine Slovenije, ki vidi možnosti za uveljavljanje svojih interesov v skupnem boju z delavskim razredom, pri uresničevanju ustavnih dopolnil z marsičem ni zadovoljna. Prepočasni se uresničujejo integracijski procesi, del dohodka s katerim razpolagajo neposredni proizvajalci je še vedno majhen, še vedno so prisotne socialne razlike, enostransko pojmovanje samoupravljanja kot zgolj humane vrednote političnega odnosa, brez poudarka na ekonomskih prednostih, je okrnjevalo hitreje uveljavljanje ustavnih dopolnil, pomanjkanje splošnega

in idejnega izobraževanja mladih v solah in delovnih organizacijah je zavora v prizadevanjih ZMS za prodor mladih na odgovorna delovna mesta in v samoupravne in predstavnikiške organe. Ob vseh teh pojavih pa mladi, organizirani v ZMS postajajo pomemben politični dejavnik, ki prerašča v sestavni del našega samoupravnega sistema.

Ko je referent poudaril nekatera dejstva, ki jih bo potrebno premagati pri hitrejšem uresničevanju vsebine ustavnih dopolnil, je spregovoril tudi o stabilizaciji gospodarstva, ki je organsko povezana z uresničevanjem ustavnih dopolnil. Ob sklepu svojih misli je inž. Koman pozval vso delavsko mladino in organizacijo Zveze mladine Slovenije, da so pobudniki različnih akcij, ki bodo prispevale k stabilizaciji gospodarstva, kar je povezano s hitrejšim nadaljnjim razvojem, na čemer pa je mlada generacija življenjsko zainteresirana.

MLADINSKA ORGANIZACIJA — SOLA SAMOUPRAVLJANJA

Kot prvi koreferent na zboru je spregovoril v imenu tovarniške konference ZMS železarne Jesenice Miro Ipavec. Uvodoma je govoril o razvoju samoupravljanja v železarni po petnajstem ustavnem dopolnilu, predvsem pa o vlogi delovnih skupin kot temeljnih samoupravnih celic v železarni. Pri tem je poudaril pomembnost sodelovanja mladih na tem nivoju, pri čemer si nabirajo izkušnje in potrebno širino za sodelovanje v samoupravnem odločanju, razen tega pa bo potrebno tudi organizirano štiri družbeno ekonomsko in splošno znanje in razgledanost mladih, da bodo lahko dovolj kvalificirani sodelovali pri pomembnih odločitvah. Svoje razmišljanje je v nadaljevanju naslonil na uresničevanje delavskih ustavnih dopolnil v železarni oziroma v temeljnih organizacijah združenega dela. Govoril je o nekaterih pripombah, ki jih imajo mladi v zvezi s temeljnimi samoupravnimi sporazumom in o vlogi Zveze mladine v tem procesu razvoja nove, višje

kvalitete samoupravljanja in pri tem naglasil, da Zveza mladine smatra kot malo šola za samoupravljanje. Mladina in njen odnos, je dejal, je produkt današnjega časa in odnosa družbe do nje.

Ob sklepu svojih misli je Miro Ipavec govoril še o stabilizacijskih prizadevanjih in o podpori mladih železarjev pozivu delavske mladine Slovenije k organizirani akciji mladih za stabilizacijo. Pri tem pa je že posebej poudaril, da ne gre samo za ekonomsko stabilizacijo, temveč tudi za stabilizacijo odnosov in večje angažiranosti tako mladih kot vseh progresivnih sil na vseh področjih družbenega življenja in dela.

TK ZMS ŽELEZARNE RAVNE IN USTAVNA DOPOLNILA

Naslednji govornik na zboru je bil predstavnik tovarniške konference ZMS železarne Ravne Gino Kramberger. Po orisu sedanjega trenutka, bitke za uresničevanje ustavnih dopolnil in stabilizacije, ko se pripravljamo na deveti kongres ZMS in ZMJ in ko je tretja konferenca ZKJ jasno opredelila družbeno vlogo mladih, je spregovoril o uresničevanju ustavnih dopolnil v njihovi delovni organizaciji. Pri tem je naglasil, da uresničevanje delavskih ustavnih dopolnil v njihovi železarni ni bila le politična deklaracija, temveč politična akcija in naloga, ki je zajela vse strukture in vsa področja, ki je prešla v zavest v vseh sredinah. Dejal je, da je znanost premalo prispevala k uresničevanju ustavnih dopolnil. Mladi, je nadaljeval, moramo vložiti maksimalne napore za resnično vsebinsko uresničevanje ustavnih dopolnil. Večina mladih tudi deli usodo z delavskim razredom in to nas obvezuje, da se uvrstimo med najbolj napredne družbene sile v ZK na čelu v boju za ustavna dopolnila in stabilizacijo, ki sta med seboj tesno povezani nalogi. Ta prizadevanja pa bo potrebno razširiti tudi na negospodarsko sfero. Ko je govoril o stabilizacijskih prizadevanjih je opozoril na konkretne naloge na tem področju.

Gino Kramberger se je v svoji razpravi dotaknil tudi minulega dela, pri čemer je mladina še posebej zainteresirana in o racionalnem investiranju kot oplajanju minulega dela s sedanjim delom. V železarni Ravne, je zaključil svoje misli, po ustanovitvi TOZD delujejo trije mladinski aktivni in sicer dva v temeljnih organizacijah združenega dela, tretji pa v organizaciji združenega dela skupne službe.

URESNIČEVANJE USTAVNIH DOPOLNIL V ŽELEZARNI STORE

Predstavnik tovarniške konference ZMS železarne Store

Vlado Kaluža, je govoril o uresničevanju ustavnih dopolnil v njihovi železarni. Čeprav razgovori že dalj časa trajajo, je dejal, še zadnje čase uresničevanje ustavnih dopolnil dobiva bolj jasne in enotne zasnove. O vsem tem pa v Zvezi mladine v podjetju bolj malo govorimo. Gradivo za novo samoupravno organiziranost v podjetju v smislu ustavnih dopolnil, je pripravila posebna delovna grupa in o tem bodo v teh dneh razpravljali tudi na sestankih delovnih skupin. Uresničevanje ustavnih dopolnil v podjetju, daje tudi realno osnovo, da se tudi mladi bolj organizirajo in vključujejo v prizadevanje Zveze komunistov in ostalih dejavnikov pri utrjevanju vloge delavskega razreda, je zaključil govornik.

V TOVARNI V KIDRIČEVEM SELE NA ZAČETKU RAZPRAVE

Ob tem, ko je predstavnik tovarniške organizacije ZMS tovarne glinice in aluminija Kidričevo Boris Vrbančič pozdravil zbor mladih samoupravljalcev, je dejal, da pri njih po vprašanju uresničevanja ustavnih dopolnil dela posebna komisija. Vendar pa se razprave še vedno sučejo okrog vprašanja koliko temeljnih organizacij združenega dela bo v tovarni. O vsebinskem pomenu ustavnih dopolnil pa so seznani širši krog mladine na posebnem seminarju.

V LIVARNI MARIBOR TRI TOZD

Rudi Weixel, predstavnik ZMS livarne Maribor, je po uvodnem poudarku na vsebinsko pomembnost uresničevanja ustavnih dopolnil dejal, da mladi niso posebna socialna grupa in da so interesi delovnih ljudi, delavskega razreda tudi v večini interesi mladih. Zatem je podrobno govoril kako so v njihovem podjetju pristopili k uresničevanju ustavnih dopolnil in da je v tem trenutku pripravljeno gradivo za javno razpravo, ki predvideva v podjetju tri temeljne organizacije združenega dela.

V IMPOLU SLOV. BISTRICA PREDLAGANIH PET VARIANT

V svojem prispevku je Vlado Steinbaher, predstavnik IMPOLA iz Slovenske Bistricе govoril o prepočasnem uresničevanju ustavnih dopolnil. Pri njih so razprave potekale bolj v forumih, medtem, ko mladi niso dovolj usposobljeni, da bi bolj aktivno posegli v to dogajanje. Predlaganih je pet variant, ki predvidevajo, od tri do osem temeljnih organizacij združenega dela. Ob zaključku svoje razprave je predlagal, da zbor podpre predlog, da tovariš Tito ostane dosmrtni predsednik ZKJ in predsednik republike.

ZBORI POMENIJO IZRAZ RAZPOLOZENJA MLADIH

Je v svojem pozdravu dejal član predsedstva republiške konference Zveze mladine Slovenije Zdeno Mali. Zbori pomenijo dogovor mladih o svoji vlogi in nalogah pri uresničevanju ustavnih dopolnil. Ob tem je dejal, da sta boj za ustavna dopolnila

in stabilizacijo tesno povezana. Pri uresničevanju ustavnih dopolnil je nadaljeval, bi se morali predvsem zavedati, da to ni več samo politična volja, temveč ustavna obveznost, ki zavezuje in obvezuje. Ko je govoril o tretji konferenci ZKJ, je naglasil, da ZM ne nastopa kot partner proti drugim organizacijam, ampak kot sestavni del naprednih socialističnih sil na čelu z delavskim razredom in ZKJ. Govoril je tudi o pripravah na republiški in zvezni kongres ZM, katerim bodo zbori mladih samoupravljalcev dali tudi pomemben doprinos. Menil je, da bi take oblike dela morali ohraniti tudi v prihodnje.

V zaključnem delu razprave sta sodelovala tudi Andrej Skrlavaj, predstavnik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki je govoril o mednarodnem delavskem oziroma socialističnem gibanju in predsednik delavskega sveta združenega podjetja Slovenske železarne Tomaž Ertl. Le-ta je govoril o TOZD kot obliki za uresničevanje novih družbenih odnosov in o pomembnosti informacij oziroma obveščenosti delavcev kot pogojem za njihovo aktivno udeležbo pri odločanju.

ZAKLJUČKI

V sprejetih zaključkih je predvsem poudarek na organiziranosti mladih v temeljnih organizacijah združenega dela, kjer naj delujejo aktivni ZM, v združenih organizacijah združenega dela oziroma v delovnih organizacijah pa bo aktivne povezovala na skupnih interesih osnovna organizacija ZM. Aktivom je potrebno zagotoviti vse pogoje za aktivno delovanje, v odnosu do samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij pa naj nastopajo aktivni ZMS v TOZD samostojno. Zaključki za tem govorijo o aktivnosti mladih v organizacijah ZMS v TOZD in o povezanosti ZMS na nivoju delovne organizacije.

V zaključkih je tudi poudarek na organiziranosti mladih v določiranih enotah, kjer morajo biti prav tako formirani aktivni ZMS, ne glede na to ali so te enote TOZD ali ne. Zveza mladine Slovenije, mora dobiti ustrezno mesto tudi v statutih TOZD v katerih se morajo zagotoviti pogoji za normalno delovanje in omogočiti aktivno vlogo ZM v samoupravnem dogovarjanju in odločanju.

Posebna pozornost v zaključkih velja tudi usposabljanju mladih kadrov in njihovemu vključevanju v samoupravne organe. Pri uresničevanju ustavnih dopolnil, mora mladinska organizacija kar najtesneje sodelovati z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, predvsem z ZKS in sindikatom, posebno pozornost pa posvetiti usmerjanju mladih v članstvo ZKS.

Zbor mladih samoupravljalcev črne in barvne metalurgije Slovenije, je z velikim navdušenjem v svojih zaključkih podprl predlog, da naj tovariš Tito ostane dosmrtni predsednik Zveze komunistov Jugoslavije in predsednik republike.

Samoupravni organi v preteklem tednu

13. seja odbora za osnovna sredstva

Predsednik odbora za osnovna sredstva dipl. inž. Jaka Soklič je sklical 13. seja odbora v ponedeljek, 19. marca 1973 in za dnevni red predlagal poročilo o investicijah v minulem letu, program porabe sredstev amortizacije za zamenjavo in investicijskega vzdrževanja, povečanje stopenj amortizacije in odobritev posameznih projektov.

Poročilo o investicijah, ki ga je podal tehnični direktor, so vzeli na znanje brez pripomb. Prav tako niso imeli pripomb k predlogu programa porabe sredstev amortizacije za zamenjavo in investicijskega vzdrževanja, pa so zato sklenili, da se s programom seznanijo delavski svet Železarn ter vodje TOZD.

V nadaljevanju se je ob razpravah posamezne projekta in so s sredstvi investicijskega vzdrževanja odobrili tale popravila: sušilne peči v jeklolivarni, pleskanje lužilnice in pocinkovalnice in obnovo električne instalacije v lužilnici na Javorniku, popravilo avtomatske regulacije Custodis peči v valjarni 2400, posnemalne naprave za progo III. v profilarni, Felind proge, higienskih prostorov v HVZ in elektro delavnici, revizijske jame na transportu, žerjava na Beli, progo II. za polno pocinkanje in popravila streh v elekroodnem obratu, HC Vintgar, vodostana HC Zasip ter obratne ambulante.

S sredstvi amortizacije za zamenjavo pa so odobrili te le projekte:

Nabavo dehidratorja za pralnico dolomita v Trebežu,

nabavo opreme za skladišče plavža, povečanje garderob v aglomeraciji za proizvodne delavce in vzdrževalce, nabavo črpalk za granulacijske jame pri plavžih, postavitev silosov z mehaniziranim zakladanjem dodatkov v elek-

tro jeklarni in nabavo zakladalnega stroja, nabavo obdelovalnih strojev za strojne delavnice, nabavo aparata za ugotavljanje napak na cevovodih, nabavo vrtnega stroja za elektro delavnico, povečanje sredstev za orodne stroje za izdelovanje orodja za hladne profile, nabavo črpalk za tekoči argon, povečanje stroškov za lokomotivsko delavnico, postavitev novega vročevodnega kotla, najemino za diskovalne enote in ureditev skladišča za ognje vzdržan material.

51. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance dipl. inž. Janez Komel je sklical 51. seja odbora v sredo, 14. marca 1973 in predlagal običajni dnevni red.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so izvršeni, obenem pa so vzeli na znanje poročilo direktorja za proizvodnjo, da je za Železarno ugodno rešena reklamacija poljskih elektrod.

Poročilo direktorja za proizvodnjo za mesec februar kaže zadovoljive proizvodne rezultate, saj je bila skupna proizvodnja izpolnjena 100-odstotno, blagovna proizvodnja 101,4% in odprava 103,9-odstotno. Poleg dobre proizvodnje so bili v februarju doseženi tudi dobri rezultati pri specifičnih porabah mazuta v valjarni bluming in valjarni žice ter elektro energije v elektro jeklarni. V valjarni bluming pa so imeli tudi zelo nizek odstotek za-

strojev. Za 30.083 ton odpravljenega blaga smo iztržili 124.004.962 dinarjev.

Tudi proizvodnja v I. dekadici marca je potekala zadovoljivo zlasti pri skupni proizvodnji, ki je izpolnjena 101-odstotno. Nekoliko nižja blagovna proizvodnja (76,8%) in manjša odprava (81,9%) pa je nastala zaradi večje proizvodnje za domačo predelavo v valjarni štekel in valjarni žice, nekaj pa tudi zaradi občasne pomanjkanja vložka v valjarni 2400.

Pred zaključkom seje so vzeli na znanje še odgovor sektorja za ekonomiko in organizacijo v zvezi s sklepom, s katerim so zahtevali pojasnilo, zakaj je plan v šamotarni tako visoko postavljen.

Aktivni novatorji in racionalizatorji...

(Nadalj. s 1. str.)

zastojne in izpade proizvodnje. Vsekakor pa je treba najti ustrezne rešitve v vodohlapnih kablji, ki bi bila vsekakor boljša in uspešnejša. Koristi in prihranki, ki izvirajo iz te pomembne izboljšave, so mnogo večji, kakor jih more nagraditi komisija pri svetu DE, zato so bili člani komisije enotnega mnenja, da se njihov izboljševalni predlog odstopi s priporočili v dokončno oceno in nagraditev odboru za izume in racionalizacije pri DS Železarne.

Obratovodja in asistent livarne Jože Bertonec in Jože Osvald sta začela s tehnično izboljšavo števil. 2075 uporabljati domač kromitni pesek v livarstvu in s to izboljšavo znatno izboljšala posebno večje odlitke, poboljšala delovno vzdušje in livarno in čistilnico, dvignila storilnost in izboljšala površine odlitkov. Osnovni namen pa je bil s to izboljšavo dosežen z občutnim zmanjšanjem prekomerne fluktuacije delovne sile v livarni, in čistilnici ter z zmanjšanjem nevarnih obojenj na silikozni. Prihranki in koristi iz te tehnične izbolj-

šave presegajo pristojnosti komisije pri svetu DE in je bil predlog predložen v oceno in nagraditev pristojnemu odboru pri DS Železarne.

Janez Kofol, analitik dela in Anton Strajnar, strokovni sodelavec sta s teoretičnimi rešitvami odgovorila na razpis objavljen v tovarniškem glasilu Železar, dne 16. februarja 1973: »Odklepanje žilindrov iz SM peči med procesom taljenja jekla.« Avtorja sta navedla in prikazala tri dobre izvedbe ali rešitve, ker pa rok razpisa še ni potekel (16. avgust) mora komisija čakati še morebitne druge rešitve te zahtevne naloge. Vse nakazane teoretične rešitve bodo ponovno in dokončno obravnavali in reševali po poteku razpisa.

Vodja elektro vzdrževanja dipl. inž. Anton Koselj, obratovodja elektro peči dipl. inž. Karel Ravnik in Filip Kordež, VEN, so predložili v oceno tehnično izboljšavo števil. 2086: »Zamenjava neustreznih elektromagnetnih sklopov za poziciranje grafitnih elektrod na elektroobložni peči Electro-melt«. Ocena tega izboljševalnega predloga še ni do-

končna, svojo oceno morata dati še šef DE vzdrževanja dipl. inž. Miro Noč in poročevalec, izvedenec za vzdrževanje dipl. inž. Franc Gasser. Ko bodo zbrane še te ocene, bo predlog ponovno obravnavan ali na seji komisije DE talilnic ali vzdrževanja ali pa na odboru DS.

Tehnična izboljšava števil. 2087, katero je predložil v oceno in izvedbo Stane Torcar, referent za remonte, nakazuje konstruktivno soreditev spodnje vsipne skleda na plavžih, ki pomeni tudi večjo zaščito delovnega okolja in boljše tesnenje ter cenejšo izdelavo ter montažo. Člani komisije so ta izboljševalni predlog pozdravili in dobro ocenili. Obratovodstvo plavžev mora v dogovoru in s pojasnili avtorja izdati delovni nalog za realizacijo te tehnične izboljšave.

Naši iznajditelji, novatorji in racionalizatorji so v dosedanjih letih odlično in ceneno rešili množico problemov in nalog. Tudi v prihodnje se bomo morali nasloniti na lastne sile, razširiti krog novatorjev in racionalizatorjev in rešiti še številna odprta vprašanja in naloge.

Rubrika za vas

DO KDAJ SE NEGODOVANJA PRI MALICAH

Večkrat je slišati v naših kantinah upravičeno negodovanje zaradi regresiranja toplega obroka malice. Pričakovali smo, da se bo s ponovno priključitvijo GPZ k Železarni stvar spremenila oziroma izboljšala, pa izgleda, da je ostalo vse pri starem.

Veliko je bilo že raznih razprav in kritike na račun malic, tudi v Železarni, da bi se način regresiranja malic spremenil ali dopolnil. Z raznimi ukrepi smo v Železarni poskušali kar najboljše rešiti regresiranje malic, vendar pa je še vedno odprto vprašanje, zakaj se regresira samo topla malica. Na ta način jo lahko koristi le tisti, ki lahko gre v kantino in mu tudi ustreza topli obrok — enolončnica. Verjetno pa je v Železarni precej zaposlenih, ki toplega obroka — enolončnice ne morejo uživati, so pa tudi taki, ki svojega delovnega mesta ne smejo oziroma ne morejo zapustiti in so vezani na neregistrirano malico, katero kupijo v trgovini, ali pa jim jo prinesejo na delovno mesto sodelavci, seveda po ekonomski ceni.

Popolnoma upravičeno je zato negodovanje, zakaj ne bi vsi vsaj približno enako koristili za malico namenjena sredstva, katera kot nam je znano, niso tako majhna. Zadovoljiv je bil način regresiranja oziroma izplačila na opravljene ure pri osebnih dohodkih, kakor tudi sistem z vrednostnimi boni. Ukinitve teh načinov je bila verjetno premalo preudarna, ker s tem ni bil vpeljan boljši način regresiranja, pač pa le ceno-stavnejši in neenak za vse.

Ugotovitev, da so se boni namenjeni za malico koristili tudi za nakup cigaret in drugih neprehrambenih stvari, ni opravičilo za ukinitve le-teh, ker bi se to verjetno lažje rešilo tako, da se teh stvari (cigarete, kave, sladkarije in podobno) ne prodaja v kantinah. S ponovno uvedbo bonov bi rešili tudi problem cen in pa hranjenje delavcev tujih firm, ki delajo v Železarni, ker bi s tem lahko za malice uvedli ekonomske cene.

Upam, da bodo odgovorne službe ponovno pričele obravnavati in reševati ta problem hranjenja oziroma malic in ga za vse ustrezno rešile.

POJASNILO

V zvezi z gornjim sestavkom smo na pristojni službi dobili pojasnilo, da se ponovno pripravlja uvedba bonov za malice, s tem pa bo iz kantin tudi izločeno vse, kar nima prehrabengega značaja oziroma ne sodi v okvir malic.

VPRAŠANJE:

Prosim za ustrezno pojasnilo glede plačila prevoza na delo in nazaj v spodnjem primeru.

Karistim mesečno vozovnico na relaciji Krnica—Jesenice in delam na dve izmeni. Na določeno dela prosto soboto v podjetju in ob nedeljah sem vedno prost. Te dni tudi v druge namene ne koristim prevozov.

Po potrebi obrata sem 12. in 14. tega meseca delal po 16 ur skupaj, nočno in dopoldansko dnino. V tem primeru sem na dan koristil dvakrat prevoz v eno smer, naslednji dan pa sem se samo vračal.

Zanima me, kdo v takem primeru plača tretji prevoz — Viator, podjetje ali koristnik sam.

ODGOVOR:

Kadar član delovnega kolektiva Železarne dvakrat dnevno koristi prevoz v obe smeri, potem en prevoz plača sam. Kadar pa koristi prevoz dvakrat v eno smer, enkrat v drugo, se to smatra kot prevoz na delo. V takih primerih je dogovorjeno z Viatorjem, da se vozovnica ne plača, ampak da sprovednik na mesečno vozovnico naredi posebno oznako, da se pri obračunu vozovnic lahko preveri, če je bil koristnik res na delu.

Poškodbe v februarju

Iz poročila, ki nam ga je posredovala služba za varstvo pri delu je bilo v februarju na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 36 naših sodelavcev. Izgubili smo 608 dni. Razen tega je bilo v februarju še deset poškodb na poti v službo in 99 izgubljenih dni. Pregled poškodb po posameznih temeljnih organizacijah združenega dela je naslednji:

V TOZD talilnice 6 poškodb in sto izgubljenih delovnih dni, TOZD valjarne šest poškodb 116 dni, TOZD predelava osem poškodb 142 dni, TOZD vzdrževanje, ener-

gija in transport dvanaest poškodb 207 dni, skupne službe ena poškodba 15 dni in gostinska enota Železar tri poškodbe in 28 dni.

Na poti v službo so imeli eno poškodbo v TOZD talilnice in 14 izgubljenih delovnih dni, v TOZD valjarne poškodb na poti ni bilo. Tri poškodbe so imeli v TOZD predelava s 25 izgubljenimi dnevi, dve poškodbi in 34 dni v TOZD vzdrževanje, energija, in transport, eno poškodbo in tri dneve v skupnih službah ter v GEZ tri poškodbe in 23 delovnih dni.

Sestanki delovnih skupin

TOZD TALILNICE

MARTINARNA — Delovna skupina Benedičič je imela sestanek 11. marca. Razpravljali so o težavah, ki nastajajo zaradi pomanjkanja delavcev. Delavce, ki jih imajo na razpolago premeščajo iz enega delovnega mesta na drugo, kakor kaže trenutna situacija. Več pripomb je bilo zaradi dotrajane žerjavne proge in menijo, da omejitev dela na tej progi ni najboljša rešitev, ker smo vedeli že nekaj let, da je v slabem stanju. Precej kritičnih pripomb je bilo zaradi barake pod pristaniškimi žerjavi. Na določeno mesto so jo pripeljali že lani, vendar dela ne napredujejo.

TOZD VALJARNE

JAVORNIK I — Člani delovne skupine Jože Markelj iz lahkkih prog so se sestali 15. marca. Najprej so bili seznanjeni z razporedom remontov, še posebej glede varnosti pri delu in zaradi uporabe zaščitnih sredstev. Delovna skupina je prejela ustrezna pojasnila na postavljena vprašanja. V nadaljevanju sestanka je bila članom delovne skupine posredovana informacija o narodni obrambi in samozaščiti.

13. marca je imela sestanek tudi delovna skupina Mežnarc. Vodja delovne skupine je prisotne seznanil s planom za mesec marec, obenem pa je povedal, da je bilo v primerjavi s prejšnjim mesecem več zastojev zaradi nepredvidenega popravila grebenjaka in proge. Razpravljali so o poročilu komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. Iz poročila je razvidno, da so bili nekateri delavci večkrat obravnavani, kar pomeni, da posamezni delavci še vedno niso dovolj disciplinirani. Ponovno so bili opozorjeni na uporabo zaščitnih sredstev, obravnavali pa so tudi informacijo o narodni obrambi in samozaščiti. Obe delovni skupini sta se strinjali s predlogom, da izkupiček od prodane medenine in okujine namenijo sindikalni organizaciji za organizacijo izleta.

TOZD PREDELAVA

ELEKTRODNI OBRAT — Delovna skupina pri taljenju varilnega praška je imela sestanek 13. marca. Vodja delovne skupine tov. Praprotnik je povedal, da plan proizvodnje varilnega praška v februarju ni bil dosežen. Prav tako tudi dovolj naročil, razen tega pa so sušili in sejali rutil. V marcu bodo normalno obratovali, če bo dovolj elek-

trične energije. Opravili naj bi še remont talilne in sušilne peči. Če ne bo naročil, bodo v aprilu peč ustavili in delavce razporedili na druga delovna mesta. Zahtevajo, da prodajni oddelek uredi glede prodaje varilnega praška. Dokončno je treba montirati črpalko, da ne bo nepotrebnih zastojev. Vodja delovne skupine opozarja na disciplino ob predaji dela in na točno prihajanje na delovna mesta.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA, TRANSPORT

STROJNE DELAVNICE — Delovna skupina ključavničarji je imela sestanek 14. marca. Sestali so se, ker menijo, da morajo opravljati dela, za katera niso kvalificirani — popravila in usposabljanje tokovodnikov. Ob vsakem remontu to zahtevajo od strojnih ključavničarjev. Menijo, da mora delo opraviti VEN, ker so njihovi delavci zato usposobljeni in poklicani za pravilno in varno dovajanje električne energije do vseh potrošnikov v tovarni. Pripominjajo, da bodo ključavničarji vestno vzdrževali vso mehanizacijo v elektrojeklarni, prav tako pa naj tudi delavci VEN vzdržujejo kar je v zvezi z električnim tokom. To velja tudi za postavljanje elektromotorjev.

ELEKTROENERGIJA — Sestanek delovne skupine Kalan, Nikolič je bil 14. marca. Seznanjeni so bili z vzroki hude poškodbe v valjarni Bela ter z ukrepi, ki jih bodo uporabili v primerih kadar delavci ne bodo uporabljali zaščitnih sredstev. Obširneje so obravnavali informacijo o narodni obrambi in samozaščiti. Sestanek je imela tudi delovna skupina Zalokar. Tudi na tem sestanku so obravnavali informacijo o narodni obrambi in samozaščiti ter o poškodbi v valjarni Bela, v RTP Bela pa so predlagali ureditev higienskih prostorov.

ELEKTRO TOPLOTNA ENERGIJA — 13. marca so se sestali člani delovne skupine Zupan. Posredovani so bili podatki o zaključnem računu za leto 1972, še posebej pa so se zanimali za naloge obrata v letu 1973. Na sestanku je bilo postavljeno vprašanje v zvezi z informacijo o narodni obrambi in samozaščiti in zahtevajo ustrezen odgovor.

INSTALACIJA JAVORNIK — Delovna skupina Bernik je imela sestanek 8. marca. Na znanje so vzeli informacijo o narodni obrambi in samozaščiti

ter informacijo službe za varstvo pri delu o vzrokih nekaterih hudih poškodb. Sprejet je bil sklep, da mora sleherni delavec uporabljati zaščitna sredstva, sicer bodo delavce v nasprotnem primeru odstranili z delovnih mest. Navzoči so bili seznanjeni z navodili o uporabi butan in dissous jeklenk. Večkrat v delavnici delajo z odprtim ognjem. Treba je nabaviti dva ročna gasilska aparata, ki bi jih uporabili v primeru morebitnih manjših požarov.

TRANSPORT — AVTOMOBILSKI PREVOZI

Sestanka delovne skupine 7. marca se je udeležilo 26 sodelavcev, šef transporta tov. Košir in vodja cestnega oddelka tov. Slibar. Najprej so razpravljali o dopisu vzdrževalcev glede prevozov na delovna mesta Javornik in Bela. Žal na sestanku ni bil prisoten predstavnik vzdrževalcev. Šef transporta tov. Košir je opozoril, da je treba vse prevoze opraviti tako, da bodo vzdrževalci zadovoljni in vozne rede prilagoditi njihovim potrebam. Vozniki morajo sodelovati z delovodji vzdrževalcev. Ugotavljajo tudi, da vozniki po obratih ne vozijo s takšno hitrostjo kot navaja dopis vzdrževalcev. V nadaljevanju sestanka so obširneje govorili o redu in disciplini v obratu zlasti na popoldanski in nočni izmeni. Rečeno je bilo, da je treba popoldne in ponoči ko je voznik na vožnji glavna vrata garaže zaklepati in ključ oddati pri glavnem vratarju. Na levi strani garaže je treba popraviti ograjo ter urediti razsvetljavo na parkirnem prostoru. V garaži je treba urediti še nekaj manjših zadev in nabaviti nov sedež za 8,5 tonski kamion. Vozniki opozarjajo na nevarnost v obratu Javornik I. pri rafama strojih, ter v jeklovleku in pred profilarno na Javorniku.

TRANSPORT — TOVOR — Sestanek delovne skupine Kisič — Markelj je bil 2. marca. Ne morejo razumeti, zakaj transport z ozirom na delo in mesto, ki ga ima v proizvodnem procesu, ne dosega niti poprečja stimulacijskega dela osebnih dohodkov v Železarni. Da sistem obračunavanja premij ne ustreza, potrjuje podatek, da nekateri obrati dosega 35 % pri poprečju Železarne 20 %, medtem ko na transportu ob zelo dobrih pogojih dela presegajo osnovo za 18 %. Rečeno je bilo, da so delovne skupine na ta problem že večkrat, vendar brezuspešno opozarjale. Zavedajo se, da ima delovna skupina kot del samoupravne organizacije pomembno vlogo, toda le v primeru, če bo njeno mnenje upoštevano. Prebrana je bila še informacija o vzrokih poškodbe v valjarni Bela ter informacija o narodni obrambi in samozaščiti. Govorili so še o disciplini, ter o predčasnem zapuščanju delovnih mest.

V razpravo članom sindikalne organizacije

Analiza občnih zborov sind. org. železarne Jesenice

Občni zbori sindikalnih organizacij železarne Jesenice so bili od 17. novembra 1972 do 6. januarja 1973. Izvajali so se v okviru programa, ki ga je predlagal tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata železarne. Komisija za delo s sindikalnimi odbori je pregledala vse gradivo občnih zborov in ugotovila naslednje:

Poročila sindikalnih organizacij za občne zборе so bila pripravljena več ali manj skrbno, vendar vsebinsko precej različno. Iz poročil se da razbrati, kako so bile posamezne sindikalne organizacije aktivne in uspešne pri svojem delu v minuli mandatni dobi. Prav tako tudi zasledimo, da so bila nekatera poročila osnovnih organizacij sindikata preveč načelna in pavšalna, premalo vsebinsko poglobljena in premalo vezana na določene probleme obrata. Vzroki za to so predvsem v tem, da so bili posamezni sindikalni odbori premalo povezani z vodstvom obrata in samoupravnimi organi, kakor tudi z organizacijo Zveze komunistov. Kajti dejstvo je, da je predpogoj za dobro delo sindikalnih odborov predvsem tesna povezanost z omenjenimi dejavniki, kakor tudi živa povezanost s članstvom. Iz poročil je razvidno, da te povezanosti ni bilo ali pa je bila zelo šibka. Iz razprav po teh poročilih lahko ugotovimo, da so v razpravah najbolj številno sodelovali obratovodje in direktorji sektorjev. Razprave neposrednih proizvajalcev, ki so bile manj številne, so se nanašale na konkretne primere in probleme dela in življenja iz ožjega delovnega območja. To je bilo sicer pričakovati in menimo, da je tudi pravilno. Komisija hkrati ugotavlja, da je v raz-

pravah premalo sodeloval srednje tehnični kader in člani Zveze komunistov. V resnici pa bi morali ravno člani ZK in strokovni kadri s svojo pripadnostjo, poznavanjem problemov obrata, politično razgledanostjo in vplivom med delavstvom, dati pomemben prispevek k učinkovitosti in uspešnosti občnih zborov. Iz tega lahko povzamemo, da so vodje obratov razpravljali po službeni dolžnosti in zaradi pojasnjevanja določenih vprašanj v zvezi z gospodarskim stanjem podjetja ter problemi svojega obrata. Neposredni proizvajalci so sodelovali v razpravi in dali svoj doprinos z željo, da bi se problemi in pomanjkljivosti, ki jih zapažajo v obratu in v okviru tovarne bolj učinkovito reševali za izboljšanje splošnega položaja delavca. Te razprave niso bile pavšalne, pač pa konstruktivne in konkretne ter usmerjene k premagovanju težav in reševanju določenih problemov. Delavci so s svojo neposredno vključenostjo v razprave na občnih zbore, resnično izkazali svoje zaupanje in privrženost organizaciji sindikata ter družbeno samoupravni usmeritvi.

Pri analizi posameznih področij o katerih so govorili na občnih zbore, je komisija ugotovila, da je bilo preveč načelnih razprav o samoupravljanju. Na občnih zbore sindikata, bi moral biti večji poudarek na uveljavljanju ustavnih dopolnil, ustanavljanju TOZD in na odločilni vlogi delovnih skupin, ki resnično predstavljajo novo poglobljeno vsebino samoupravnih odnosov. Vsebinske razprave bi morala biti tudi bolj naslonjena na pismo predsednika Tita in predsedstva izvršnega biroja ZKJ in vlogo ZK v prihodnosti. Komisija meni, da je

bilo tovrstne razprave odločno premalo. Pričakovati je bilo tudi več prispevkov od vodij delovnih skupin, kar pa v gradivu redko zasledimo. V razpravah je zaslediti več kritike na delo delovnih skupin, češ da se omejujejo le na informacije, ki prihajajo od zgoraj, to je od delavskega sveta ali pristojnih služb, medtem ko o svojih lastnih problemih premalo razpravljajo. Menimo, da bodo morali sedanji sindikalni odbori temu problemu posvetiti več pozornosti za še bolj učinkovito delovanje skupin. Iz vsega tega lahko tudi zaključimo, da so za premajhno aktivnost delovnih skupin, med drugimi organizacijami krivi tudi sindikalni odbori in vodstva obrata, ker niso nudili dovolj pomoči in pozornosti vodjem delovnih skupin. Te pomanjkljivosti smo ugotavljali že v preteklosti, občni zbori so nanje le še enkrat opozorili. Iz obravnave je tudi razvidno, da je želja nekaterih članov sindikata, da bi se občasno zbirali na skupnih sindikalnih zbore, na katerih bi govorili o vprašanjih dela in življenja v obratu in se medsebojno tudi bolj spoznavali. To željo so izrazili člani tistih sindikalnih odborov, katerih obrat je zelo raztresen po Železarni (strojno vzdrževanje, VEN, nadzorna služba in drugi). Delavci teh obratov so premalo seznanjeni o delu sindikata in o problemih obrata. Ob tem nastaja tudi vprašanje učinkovitega dela delovnih skupin, problem sestajanja in organiziranosti po delovnih skupinah.

Iz zapisnikov sindikalnih občnih zborov je med drugim razbrati, da so največ časa posvetili pro-

(Nadalj. na 10. str.)

S sej sindikalnih odborov

ADJUSTAŽA BLUMING

Tretja seja sindikalnega odbora je bila 2. marca. Ob pregledu zapisnika zadnje seje so ugotovili, da so bili sklepi izpolnjeni. Iz poročila je razvidno, da bo precej članov njihovega kolektiva vključenih v osnovno organizacijo sindikata temeljne organizacije združenega dela valjarn. Na vseh izmenah so pri članih sindikata dobili članske izkaznice, in napravili seznam članov, ki jih imajo.

Referent za socialna vprašanja tov. Suhonjič si zelo prizadeva, da bi člani, ki bolujejo več kot mesec dni, pre-

jeli denarno pomoč, zlasti tisti, ki imajo velike družine. V kolikor sindikalni odbor vseh teh zahtev ne bi mogel rešiti, bo probleme iz tega področja posredoval v nadaljnjo obdelavo sindikalni organizaciji temeljne organizacije združenega dela valjarn.

Sledila je kratka informacija o letošnjem praznovanju dneva žena, ob koncu seje pa so razpravljali o izletih, ki naj bi jih organizirali po izmenah. Lani niso imeli sredstev za izvedbo izleta, letos pa naj bi vsaka izmena koristila do 3000 din v ta namen. Sindikalni odbor bo

skrbel, da se bo izletov udeležilo čim več zaposlenih. Za koncert folklornega ansambla Žikica Jovanovič-Spanac so prejeli le štiri vstopnice, kar pa je premalo in so bili nezadovoljni predvsem mlajši sodelavci. Vstopnice za takšne prireditve naj bi delili po ustreznem ključu za vse oddelke. Pripominjajo, da tudi za koncert ansambla bratov Avsenik niso prejeli vstopnic.

RTA

Seja sindikalnega odbora je bila 13. marca. Najprej so se pogovorili o organizaciji izleta na Vogel. Referent za športno rekreacijo je imel več pripomb zaradi neustreznih udeležbe na medobratnih tekmovanjih. Problem nameravajo rešiti v prihodnje tako, da bi najprej organizirali tekmovanje med oddelki.

Menijo, da naj bi probleme, ki nastanejo glede točkovnega sistema, kot je bilo to v oddelku RMR, podprli vsi zainteresirani, v tem primeru tudi v oddelkih EMP in EZ.

STROJNO VZDRŽEVANJE

Druga redna seja sindikalnega odbora je bila 5. marca. Najprej je tekla beseda o programu za leto 1973. O delu, ki ga bo treba opraviti, bodo še spregovorili na prihodnjih sejah odbora, ko bodo prejeli smernice osnovne organizacije sindikata TOZD vzdrževanje, energija in transport.

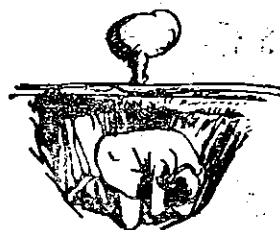
Ostro so kritizirali organizacijo športnih tekmovanj. Rečeno je bilo, da komisija za športno rekreacijo pri TOZD sindikata Železarne tekmovanj v nekaterih panogah ni najbolje organizirala, kar slabo vpliva na tekmovalce in tudi na udeležbo.

Na seji so omenjali organizacijo skupnega izleta, kar pa bo težko izvedljivo zaradi različnih načinov dela, remontov in drugih problemov. O organizaciji izleta bodo razpravljali tudi na prihodnji seji.

V nadaljevanju seje so člani sindikalnega odbora izrazili nezadovoljstvo z vsoto denarja, ki jim je dodeljena za zbiranje odpadkov stare medenine. Vsota je prenizka, sindikalni odbor pa predlaga, naj bi jo povečali na 15 din za kilogram. O tej zadevi bodo še razpravljali, ali pa naj bi to uredilo obratovodstvo strojnega vzdrževanja. Pritožujejo se zaradi kantine na Javorniku, kjer je ob 9. uri prevelika gneča in ne morejo koristiti časa za malico. Ob tem času prihajajo na malico tudi delavci iz drugih podjetij, ki delajo na Javorniku in šoferji. Obratovodstvu naročajo, naj uredi vse potrebno, da bodo čimprej dobili denar od pogodbenih del in da bodo vedeli s koliko vso to denarja lahko razpolagajo v letošnjem letu. Sodelavci Bastardu, ki se je hudo poškodoval, so odobrili 300 dinov denarne pomoči.

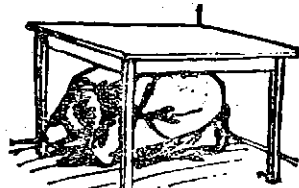
● obrambna vzgoja ● obrambna vzgoja ●

Zaščita pred jedrskim sevanjem



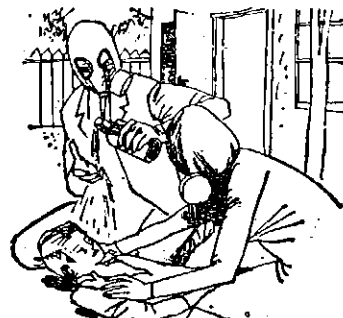
a) Tam, kjer v naši bližini ni niti jarka niti prepusta, je pa kakršnakoli vdolbina, se zavarujte tako, kakor kaže slika.

b) V hiši z lesenim pohištvom se lahko dobro zavarujete tudi tako, da se čim hitreje skrijete pod mizo.



c) Če vas jedrska eksplozija ujame, ko ste v motornem vozilu, se zavarujte tako, da se uležete na sedel.

d) Če ste v hiši, na delovnem mestu, sploh v zaprtem prostoru, se čim hitreje stisnite ob zid.



Prva pomoč pri zastrupitvi s kronimi bojnimistrupi.



Če je človeka zajel ogenj, ga morate čim hitreje pokriti z odejo, plaščem ali podobnim predmetom in tako preprečiti dostop zraka.



Pri osebah, ki so se zastrupile z dušiljivci, ne smemo uporabiti umetnega dihanja.

10. redna seja tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata

Predsednik tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne Franc Kobentar je za sredo 14. marca sklical 10. redno sejo. Poleg članov tovarniškega odbora so bili na seji še: direktor kadrovskega sektorja dipl. polit. Tomaž Ertl, vodja oddelka za družbeni standard Pavel Lotrič, vodja službe za varstvo pri delu tov. Zoran Krejč in predsedniki osnovnih organizacij sindikata temeljnih organizacij združenega dela.

Osrednja točka dnevnega reda je bila namenjena analizi občnih zborov sindikalnih odborov, ki jo z zaključki vred objavljamo v Železarju.

Člani tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata

ta Železarne so nato razpravljali o pravilniku za dodeljevanje pomoči članom sindikata, ki so socialno ogroženi. Pravila niso bila sprejeta in bodo z določenimi popravki posredovana osnovnim organizacijam sindikata v temeljnih organizacijah združenega dela v razpravo.

Sledila je informacija o novi obliki organiziranosti sindikata. Informacijo je posredoval član republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Dante Jasnič. Po živahni razpravi je bil sprejet sklep, da bodo o predvideni reorganizaciji sindikata ponovno razpravljali in takrat k razpravi povabili tudi ljudi, ki so pripravili gradivo oziroma predlog nove oblike organiziranosti sindikatov pri nas.

Kakšna bo pokojnina upokojencev v delovnem razmerju

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SRS je na svoji zadnji seji ugotovila, da je znašal v letu 1972 povprečni mesečni osebni dohodek na območju te skupnosti 1935 dinarjev. To pomeni, da v skladu z določili člena 186 statuta te skupnosti v letošnjem letu lahko

upokojenci, ki se zaposlijo prejema 3870 dinarjev skupnega dohodka (pokojnina in dohodek iz delovnega razmerja).

Po določilih omenjenega statuta ta višina skupnega dohodka velja za vse zaposlene upokojence, vendar ob upoštevanju določil že omenjenega čl. 186. kot tudi čl. 187 in 188.

V skladu s temi določili se lahko polno zaposli — to je 7 ur dnevno — upokojenec, ki je dopolnil 40 let, ženske 35 let delovne dobe, borci NOV pred 9. 9. 1943 oziroma 13. 10. 1943 z 35 leti delovne dobe, borke 30 let. Vsi ostali ki so se upokojili pred dopolnitvijo 40 oziroma 35 let, uživalci družinske pokojnine in invalidski upokojenci, pa se lahko zaposlijo za manj kot polovico delovnega časa, to pa je manj kot 3 ure in pol na dan, sicer se jim za čas zaposlitve pokojnina ne bo izplačevala.

Z. P.

Železarski globus

INDIJA: Obe indijski železarni, ki so ju zgradili s pomočjo Sovjetske zveze, bosta znatno povečali svoje proizvodne zmogljivosti. Železarna Bokaro bo povečala proizvodnjo surovega jekla od sedanjih 1,7 na 4 milijonov ton letno. Železarna Bhilai, ki je že prej povečala proizvodno zmogljivost od 1 milj. ton na 2,5 milijona ton, bo zgradila še nove zmogljivosti za skupno 4 milijone ton.

Dražgoška republika

Odlomek iz knjige Dražgoška bitka 13

Ležanje v snegu je povzročilo, da sem bil ves otekel. Opazil me je komandant Gregorčič, čeprav je med bitko imel veliko skrbi. Takoj me je premestil za pomočnika mitraljezcu Jerneju Slaparju, ki je streljal iz nekega hleva. Prav k Slaparjevemu mitraljezu je Gregorčič prihajal zelo pogosto. Mitraljezcu je naročil, naj strelja v dolino, kjer so Nemci hoteli postaviti topove, in da pod nobenim pogojem tega ne sme dovoliti. Jernej je bil zelo dober borec in tako so Nemci mogli en top privleči šele ponoči.

Ko je Gregorčič spet prišel k nam, so bili Nemci že tako blizu, da smo slišali njihovega oficirja, ki je svoje pogajanje natanko pred naše cevi. Skrit je bil za drevesom in podrejenim grozil s pištolo. Gregorčič mu je tedaj zavpil, naj pride najprej sam, če si upa. Izzival ga je. Nemški oficir pa je vpil nazaj in nas obkladal s kletvicami in

zmerjal z banditskimi svinjami.

Gregorčič nam je naročil, naj na tega oficirja dobro pazimo, da jo ne bo potegnil kam drugam. Nekaj časa je še kričal proti nam, banditom in nad svojimi vojaki, potem pa se je le malo preveč sklonil izza drevesa. Tedaj so naše krogle opravile svoje. Zmerjanje za drevesom je utihnilo, vojaki pod nami pa so se nehali plaziti v hrib, ker jim oficir ni več grozil s pištolo...

V strmini je bilo vedno več okrvavljenih drč, ki so kazale, kod so napadalci odvekli svoje ranjene in padle... (Karel Kravcar: Takrat je zmrzovala celo obleka, radijska oddaja »Se pomnite tovariši«, 13. 1. 1963, arhiv RTV Ljubljana.)

Ko pehota ni nič opravila, so Nemci udarili po dražgoških pobočjih tudi s topovi. Ti so bili spočetka sicer manjšega kalibra, toda granata je granata. Sprva so to-

povi delovali celo na borce zastrašujoče, kaj šele na gororoke domačine, ki so se stiskali po hišah in po kleteh.

Ze prvi dan je več granat padlo v bližino Birtove hiše. Kazalo je na to, da Nemci vedo, kje je partizanski štab. Padale so tudi na sokolski dom in na sosednjo hišo, kjer je bila glavna kuhinja z intendanturo. Po vasi Na pečeh so granate padale zelo na gosto. Prav čudno, da ni bilo več žrtev. Steno sokolskega doma je porušilo tako, da so se borci, ki so tam spali, morali že po prvem dnevu bojov preseliti v Beštrov hlev. Več granat je bilo zažigalnih in take je Žerelnikova hiša pogorela že prvi dan. Vmes se je vnel tudi kakšen senik. Sicer pa je največ granat zbučalo čez vas, kjer so orale zasneženo pobočje.

Tik pred vasjo so napadalci poskušali postaviti tudi minomet, a so jim partizani preprečili z dobro merjenimi streli in celo z ročnimi bombami. (Karel Jelenc, Dražgoše, pripoved v Loških razgledih, str. 23 in ustno dopolnilo, jeseni 1959.)

Topništvo pa je usmerjalo svoj ogenj zdaj na to, zdaj na drugo pobočje dražgoškega ozemlja, kakor se jim je pač zdelo najprimernejše. Prvi dan so tolkli le štirje topovi kalibra 40 milimetrov, a ker so imeli dober pregled in so bili njihovi položaji razmeroma blizu, so užgali takoj in na vse, kar se je malo premikalo.

V kuhinjah je ob udarcih granat poskakovala posoda,

na oknih se je drobilo steklo, hiše so bile zavite v prah!

Med gostim streljanjem je bilo borce težko primerno hraniti. Vsak premik je pomenil veliko tveganje. A kljub temu so tovariši raznašali hrano na položaje, kajti borci so začeli slabeti. Zlasti nevarni so bili težki mitraljezi, ki so jih Nemci že ta dan postavili po Novakovem hribu, na Površnici in na Slemenju. To so vzpetine, s katerih so streljali v Dražgoše in na tamkajšnje položaje skoraj vodoravno. Razen tega partizani niso imeli belih zaščitnih oblek, da bi se skrivali pred nevarnimi nemškimi mitraljezci. Glede tega so bili napadalci veliko na boljšem. (Ivan Bertonec, Kranj, pismeni spomini, februarja 1960, arhiv Pokraj. muzeja, fasc. 12—13 in ustno dopolnilo v istem času; Anton Dežman, kakor pod 16, str. 426.)

Zahodno od Peči, blizu cerkve, se je prvi dan v glavnem spopadla le skupina ob poti, ki je odbila Nemce tudi s te, najzahodnejše strani, ko so hoteli prodreti med hiše. Vodnik Rudi Robnik se je s smučmi spustil na ogroženi kraj in z brzostrelko pomagal desetini, ki se je spopadla z napadalci. Zvečer je nemški oficir v Rudnem pripovedoval, da se partizani vozijo na smučeh kot sami vragi in da so strelci, kakršnih še ni srečal. (Milan Žakelj, S Cankarjevim bataljonom v novo 1942. leto, Vstaja jugoslovanskih narodov 1941—IV—VIZ JNA, Vojno delo, 1964

str. 766, Janez Lušina, ustna izjava po pripovedovanju do mačinov iz Rudna, zapiski iz januarja 1960; Janez Zvan, Gorje, ustna izjava januarja 1960.)

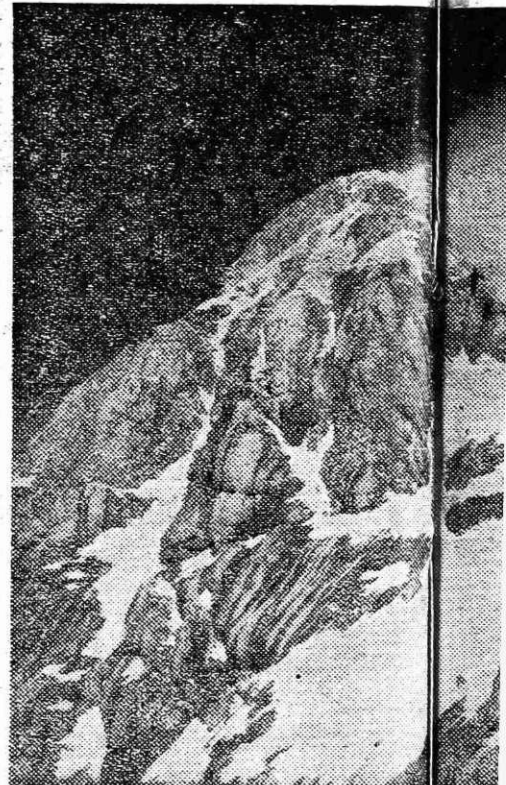
Tisti dan so dobili borci pri cerkvi hrano okrog enajstih in to je bilo za ta dan tudi vse. Nemci so preveč nazigali v to smer. Hrano jim je v košu prinesel nek domačin.

Vse nemške granate pa niso eksplodirale, čeravno jih je ta dan padlo zelo veliko. Posebno Na peč! Borci in domačini so govorili, da je veliko granat delo sabotaže ali pa so tempirane tako, da bodo eksplodirale šele pozneje! (Jakob Potočnik, Dražgoše, iz dnevnika, ki je objavljen v Loških razgledih 1955, str. 29; Janez Lušina, prav tako; Dražgo Vraničar, Skofja Loka, ustna izjava, zapisana decembra 1960. Vraničar je bil bataljonski orožar.)

Nemci so takrat imeli nekaj tovarn municije tudi v

drugih okoliščinah. Na Čekem, Holanjski. Med središča rešitve so jih oprijeli proti Hitlerju življenja je t njeno prav lo večti od nate pšle?

Ker so bile četke d zmi žar ligo Vi ljezci ogreva čkom hiši, majhno delavčno opravi ložajih je bi partizanskih bile hotenice so v rokah n na Zica, M Henna Bičl na-Taplavorala, Maska Žakelj, Mihe gliča, Fran Franc Daca nedica, D: Lojze Golo



Med snežnimi zaplatami na vrh Triglav

Mitja Košir

V strminah Čopovega stebra

Črni graben

(Nadaljevanje in konec)

Navezala sva se na istem mestu, kot pri prvem poizkusu. Po že zabutih klinih sva hitro pritelovadila do tiste police, pod previsi, ki so me še v sanjah preganjali. Od tam naprej je bilo vse nedotaknjeno, deviško. Nadaljnje plezanje se je odvijalo kot po dobro napisanem scenariju, brez kakršnih koli zapletljivosti, ki sva se jih na skrivaj tako bala. Klinov sva imela dovolj s seboj in varno sva napredovala navzgor proti vršni steni, kjer sva pričakovala lažji svet. Še danes se rad spominjam na tisti dan, ko nama je šlo plezanje tako dobro od rok in sva upoštevale popolno varnost kmalu popoldan dosegla lažji svet pod krušljivo zajedo, ki je izginjala nekam v meglo. Začelo je rosiiti, toda nič več naju ni moglo spraviti v slabo voljo, saj sva bila skoraj na cilju. Res sva kmalu preko krušljivega skoka pogledala v

ogromen kotel, ki predstavlja dno Črnega grabna, ki sega visoko gor do pod velike Črne stene. Tristo metrov navpične stene je bilo po celodnevem plezanju za nama, midva pa sva dala duška najini sreči, ki je prekipela. Vriski so se vtapljali v megli. Čisto sama sva bila s svojim veseljem, nad nama pa je kot spomenik neminljivosti stala ogromna severna stena. Za sestop sva porabila zelo malo časa in med vedno močnejšim deževjem pridrvela v Aljažev dom, kjer sva nav-

Travnik, Šite, Grossglockner

Prostrane so naše Julijske Alpe, nešteto dolin ločuje njihove strme vrhove in jih obenem povezuje v homogeno celoto, ki ji po lepoti težko najdemo enako v svetu. Vendar je prav v teh gorah dolina, ki je bila svoje čase mojim prijateljem in meni prav posebno pri srcu. Kot

dušeno opisala najino novo smer v knjigo vzponov. Krstila sva jo po najinih preminulih prijateljih Bernardu in Zupanu.

Končalo se je eno obdobje v mojem gorniškem življenju. V štirih letih sem iz trinajstletnega začetnika zrastel pod skrbnim vodstvom mojih učiteljev v alpinista in na nekem jesenskem četrtkovem sestanku me je Janez Krušič sprejel za člana alpinističnega odseka Jesenice. Vrata pripraviške dobe so se za mano zaprla, pričelo se je naslednje dejanje na alpinističnem odru mojega življenja.

zalljubljeni smo se teden za tednom vračali tja in plezali po njenih strmih ostenjih. V mislih imam dolino Planice, ki s svojim večkilometerskim zidom prepadnih sten od Mojstrovke pa do Jalovca še danes predstavlja eldorado alpinizma. Najtežje smeri, ki jih poznamo v Julijcih, vodijo

prav preko teh ostenij, za zimske čase pa so na drugi strani doline vabljivo prikupna pobočja Rateških Ponc, Struga, Vevnice in Kotove špice in tako vsa rajda gora nad Planico spominja na ogromen amfiteater, v katerega se lahko vstopi le pri svetovno znanih skakalnicah.

Molče z Borisom rineva po razoranji grapi navzgor proti strmim stenam, ki se le malenkostno odražajo od temnega jutranjega neba. Spotikava se ob skale, plezava čez bolivane in se sploh počutiva dokaj klavirno. Že takoj na začetku nama gre ta grozni dostop do stene strašno na živce in šele po dobri uri prilzeva pod vstop Aschenbrenerjeve smeri v Travniku. Kaj vse naju sedaj čaka v tej devetsto metrov visoki steni, se nama ne zdi preveč pomembno, saj za mladostno zagnanost ni ovir. Samega poteka plezanja ne bom opisoval, saj se je odvijalo tako, kot večina drugih podvigov v smereh najtežjih stopenj. Dobro pripravljeni, nama je šlo vse skupaj čudovito od rok in po sedmih urah sva se že razvezala na robu stene. Razigrana sva se napotila po grebenih Mojstrovke in Slemenca nazaj v Tamar, kjer sva potem skoraj utonila v potokih piva in končno na smrt utrujena popadala na postelji. Dan je za

naju z nočjo ugasnil, drugo jutro pa so naju čakale že druge dolžnosti.

Ko danes razmišljam o tistem plezanju po Aschenbrenerjevi smeri, od katerega je minilo že sedem let, ugotavljam, da se je prav v teh smereh šeste težavnostne stopnje oblikoval v meni alpinist. V težkih smereh sem spoznaval in končno tudi spoznal tisti čudovit občutek zmagovalstva nad samim seboj. V meni se je rojeval športni pogled na alpinizem in danes ga na vsej črti zagovarjam, kajti le športni odnos je pogoj za napredek, ki pa je v vsaki panogi človekovega stvarjanja nujen. Za vedno sem se odločil ločevati odnos do gora od odnosa do alpinizma.

Naslednja sobota naju z Borisom zopet najde v Tamarju, vendar tokrat z zelo resnim namenom, preplezati Zajedo v Šitah. Smer sva po-

znala le po dovedu tega o sva namo ljam v asprbova poizk prestan ple krat najtežjih cih. V tistil je leto 1966; jedo v žepu ljal in tudi kasneje de jaz semnog ris, si sem šel zvezno kaz v Sovje pustilo zdi

Tiso jutro zidaj p se začela teta je pos Pravno sv za raztežaje pridobivala tečaj nisve težavato poldan dose po lanki J.

drugih okupiranih deželah — na Češkem, v Belgiji ali v Holandiji. Morda so bile po sredi tega res roke tamkajšnjih odoljubov-antifašistov, ki so se oprijele te vrste boja proti Hitlerju. Marsikatero življenje je bilo s tem ohranjeno in prav zanimivo bi bilo vedeti od kod so te granate prišle?

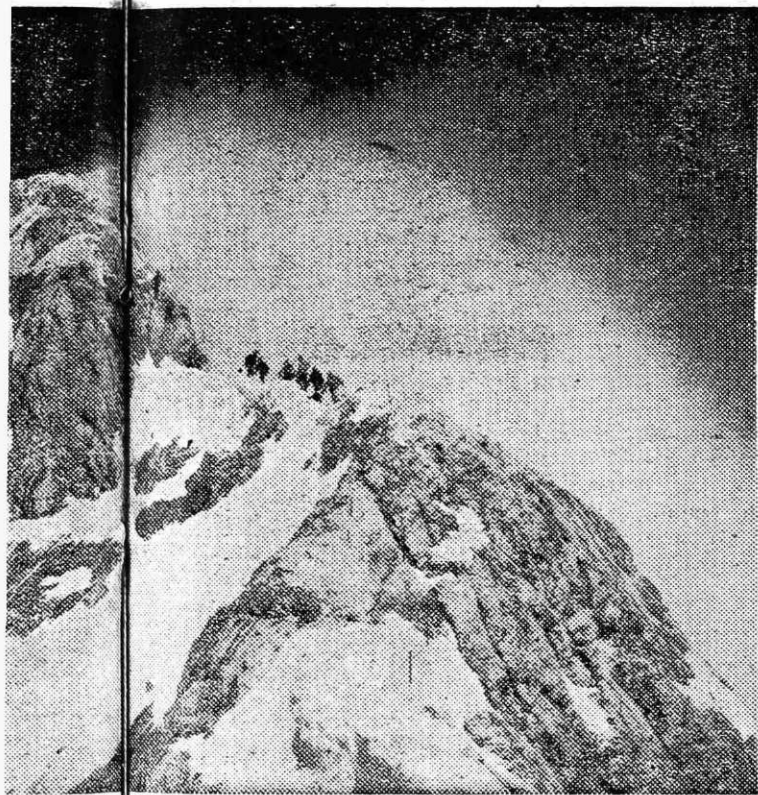
Ker so bile strojnice v začetku odmrzali, jih je orožar Drago Vraničar z mitraljezci ogreval nad plamenčkom v hiši, kjer si je uredil majhno delavnico. To je bilo važno opravilo, kajti na položajih je bilo nad dvajset partizanskih strojnic. Te so bile hitenice obrambe! Bile so v rokah mitraljezcev: Ivana Zajca, Maksa Krmelja, Henrika Bička, Janeza Ogričana, Tomazlavovega, Franca Jerala, Maksa Ržena, Vinka Zaklja, Mihe Fistra, Pavla Ingliča, Franca Potočnika, Francisa Dacarja, Tončka Benediča, Darka Padovana, Lojzeta Goloba, Draga Jako-

piča, Milana Bajca, Jerneja Slaparja, Karla Mlakarja, Pavla Platiše, Toneta Dežmana, Justina Dolinarja in še nekaterih drugih, kajti mitraljezci so se tudi menjavali.

Med naštetimi danes živi še Tone Dežman. (Seznam mitraljezcev je sestavljen po podatkih bataljonskega orožarja Draga Vraničarja v februarju 1960 ter na osnovi izjav Antona Dežmana, Ivana Bertoničja, Rafaela Buha, Milana Zaklja, Franceta Kavčiča, Janeza Žvana, Gašperja Dolinarja, Jožeta Kovačiča in Silva Stibljaja.)

Ko se je dan nagibal k večeru, so se števili napadalci, ne da bi dosegli svoj namen, morali umakniti pod vznožje strmin, od koder so začeli napadati zjutraj.

Branilci Dražgoš bi radi še za dne zdrknili po strmini, da bi pobrali nemško orožje ali opremo padlih Nemcev. Toda podnevi je bilo to toliko kot tvegati življenje, zato se niso spuščali s položajev.



vrh Triglav

go znala je po opisu in od radovednega ogledovanja, kadar sva mimo hodila drugim ciljem nasproti. Tokrat pa se bova poizkusila z napetim prostim plezanjem v eni takrat najtežjih smeri v Julijcih. V tistih časih, pisalo se je leto 1966, je plezalec z Zajcem žepu že kar precej veljal in tudi midva sva bila kasneje deležna priznanja, jaz še mnogo večjega kot Boris, saj sem še tisto leto odšel zavezno odpravo na Kavkaz v Sovjetsko zvezo. Toda pustimo zdaj to.

Tisto jutro sva bila že zelo zgodaj pri vstopu, ker sva se zavedala težav in nisva hotela nič postavljati na kocko. Previdno sva nizala raztežaj za raztežajem in precej hitro pridobivala na višini. Z orientacijo nisva imela po njih težav, zato sva že kmalu popoldan dosegla konec težav in po laki Jesihovi smeri od-

švignila na vrh stene. Težko bi sedaj opisal občutke človeka, ki je zmogel težavno smer in se vpisal med redke izbranice. Takrat sva si krepko segla v roke in si zaželela še mnogo takih doživetij. Med sestopom sem veliko razmišljal o tem, kaj me žene v težke stene. Ali ni mnogo lepše gojiti klasičen, Kugijevski alpinizem, kjer ti usmerja korak večer razgovor z naravo, kjer ni važen cilj, temveč namen. Zakaj smo ljudje v vseh svojih izživljanjih tako zahtevni, vedno hlepimo le po napredku za vsako ceno. Mora biti tako, kajti za človekov razvoj je napredek nujen in prav v tem je tista resnica, ki je tudi meni dala odgovor na moje razmišljanje: tisto pozno popoldne, ko sva z Borisom hitela proti koči v Tamarju, kjer so naju oskrbnica Mima in prijatelj navdušeno sprejeli.

In pomočnika ali koga drugega, kateremu bi lahko ukazoval in ki bi njega, ki so mu doslej ukazovali samo drugi, moral ubogati, ni še nikoli imel.

A zdaj ga ima! Zato ima pravico ukazovati in grajati, če s pomočnikovim delom ni zadovoljen.

»Drgni bolje! Ne tako! Tako!« — potegne s krtačo po konju.

In kakor da bi kočijaž šele sedaj spoznal draž ukazovanja in nadrejenosti, začne ukazovati, zraven pa grajati in gnjaviti.

»Za nobeno rabo nisi! Gospod bi mi lahko dal boljšega pomočnika.«

»Nisem vaš pomočnik. Iz dobre volje vam pomagam,« ga opomni Žef.

»Bomo videli, s kakšno voljo mi boš pomagal, če te zatožim gospodu, da me ne poslušaj. Od jutri boš konja čedil sam!«

»Bo že kaj?« ju sredi prerekanja zaloti gospod.

»Milostljivi gospod?« — postane kočijaž pohleven.

»Zakaj se pripravata?« — švigajo drobne, a jezne gospodove oči zdaj na enega zdaj na drugega.

Kočijaž se začne pritoževati.

»Fant me ne uboga. Ugovarja mi.«

»Tako? Ne ubogaš ga? Ugovarjaš mu?« gospod Aleš očine Žefa s strogim pogledom, svetlikajočim se krvavim sijajem, potem pa Žefu zapove, da mora hlapca in slehernega v tej hiši, tudi služkinjo, ubogati in izpolniti, kar mu ukažejo, če hoče, da ne bo ostal brez strehe.

»Si slišal?« kočijaž zmagoslavno pogleda Žefa, ko ostaneta sama.

Seveda je slišal. Najbrž se mu v tej hiši ne obeta nič dobrega, zasluti Žef. A potrpeti bo treba.

»Da, potrpeti...«

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

KOČIJAŽEVA KOŠCENA ROKA stresa Žefa, ki spi kakor ubit.

»Vstani! Travo za konja bo treba nakositi!« — ukazuje starec in vleče z Žefa konjski koc.

»Kaj? že jutro?« se prestraši Žef. Skoro je zalezal in lahko bi prišel že prvi dan prepozno v tovarno, ga zaskrbi, da sprva ne opazi slabe električne žarnice, ki izpod stropa slabo razsvetljuje prostor.

»V tovarno moram! Moj bog, zamudil bom!«

»Dovolj zgodaj je še, da boš lahko nakosil travo,« — pravi kočijaž in pokaže na okno, na katerem se še lepi tema.

»Temno je še,« reče bolj sebi kakor kočijažu.

»Ura je že štiri!« pravi starec gospodovalno.

»Šele štiri?« — pogleda Žef natančneje v okno.

Res, svita se že. Tudi ptičji ščebet je vedno glasnejši.

Kočijaž pa je že nestrpen.

»Ne bova razpravljala. Vstani in ubogaj! Ali pa te popoldan ni treba več sem!«

»Zakaj ste tako ujedljivi? Saj bom šel.«

»Koso, grablje in koš najdeš na steni za hlevom!«

Žef se zaradi kočijaževe ukazovalnosti ne name-rava pripraviti.

Naj bo! Storil bo. Glavno je, da bo pravočasno v tovarni.

Jutro je čisto. Nobenega oblaka ni na nebu. Svit leze vedno više na nebo in ugaša zvezde. Samo jutranjica mu še kljubuje.

»A kje naj začnem?« — se Žef vrne v izbo.

»Za sočivnikom! Ob ograji! Videl boš, kje je že pokošeno,« pojasnjuje kočijaž, ki že leži na pogradu, in se potem obrne k steni.

Trava je rosna. Zadnje deževje je ohladilo noči, da so prehladne za ta letni čas. Žef čuti, kako ga mrzi. Tudi losa ga ne ogreje. Že po prvih zamahih se čuti utrujenega.

Razumljivo! Lačen je. Že štiriindvajset ur je tešč. Šele danes ob pol petih popoldan bo prvič šel v zavetišče svetega Jožefa in jedel. Se celih dvajset ur bo moral potrpeti, pa bi že ta hip pojedel cel hlebec kruha, ko bi ga imel, a bi najbrž še bil sit.

Pa se mu hrana ponuja. Tam ob visoki zidani ograji se mu ponujajo marelice. Samo kakih trideset metrov je do tja. Ko bi z vsakega drevesca odtrgal eno ali dve, bi se sploh ne poznalo.

A to bi bila tatvina!

Tatvina?

Doma bi se mu smejali, ko bi imel za kraj o nekaj sadežev, ki bi jih mimogrede odtrgal z drevesa. Za tatvino bi smatrali, ko bi obral drevo, in ga šele tedaj obsojali. Za nekaj marelic bi se mu nikoli ne oglasila vest, da krade. Tu pa se mu že ob misli, da bi si z nekaj marelicami vsaj malo potešil lakoto, oglašja.

Je to strah pred kočijažem ali celo gospodom, ki bi ga lahko zalotila, ali pa je resnična vest, ki ga svari, da v mestu gledajo na ta drevesca, ki se mu ponujajo z marelicami, bolj tankovestno? Ali pa je postal tako tankovesten sam, da si ne upa odtrgati nekaj marelic?

Skušnjava je velika.

Velika kakor praznina, ki jo čuti v želodcu in v vsem telesu.

»Nisem otrok, da bi se ne mogel premagati,« zamahne s koso.

Da, premagal se bo.

In navsezadnje marelice najbrž niso zrele, ker tu zorijo kasneje kakor na Primorskem.

»Prav gotovo so kisle.«

Tako si govori in gleda travo, ki pada v redek, toda glad ga ne neha glodati...

Ko prinese v košu travo, vstane tudi kočijaž.

»Je nisi položil konju? Ti bom moral res za vsake stvar posebej ukazovati?«

Žef ne ve, da je tudi starec lačen in da bolj kakor nadrejenost, lakota dela starca sitnega.

Tudi starec bo čakal na kosilo v zavetišču sv. Jožefa.

Žefa.

Ko Žef pride iz hleva, stoji starec in mežika v zgodnje jutranje sonce.

»Kakor hleb kruha! Ali ne?« kaže z roko v sonce.

Zares, kakor hleb sveže pečenega pšeničnega kruha, se sonce zazdi tudi Žefu. Še več! Celo zrak mu zadisi po sveže pečenem kruhu...

Bogve koliko kruha dobiš za dinar?

Nekaj dinarjev več kakor tri desetine ima še od denarja, ki mu ga je na Jesenicah podaril policijski komisar.

O tem razmišlja Žef, ko odhaja v mesto.

Nedaleč od tovarne zagleda leseno prodajalnico. Prodajalka, starejša ženska, pravkar zлага sveže pečene hlebčke črnega kruha v majhno skladovalnico.

»Kruh...«

Žef ga lačno opazuje, obenem pa zagleda za oknom tudi za prst debelo, že narezano slanino.

»Kaj ko bi kupil za dinar kruha?«

Ob pogledu na te dobrote, Žef ne more mimo.

Ko pride bliže, pošili najprej na cenik.

»Cel četrtkilogramski hlebček za dinar?«

Privoščil si ga bo!

»Bi morda še košček slanine?« ga vprašuje prodajalka.

Košček slanine? Dva dinarja! S hlebčkom kruha bi ga veljalo vse skupaj tri dinarje...

Potem bi mu ostalo v žepu še točno trideset dinarjev!

Tako malico bi si potem lahko privoščil samo prvih deset dni, a če se zadovolji samo s kruhom, bi lahko pojedel vsak dan tak hlebec.

Ne, slanini si bo prihodnje dni raje odpovedal. Toda danes jo bo kupil.

»Pa dajte!« pravi.

In kakor da je prodajalka opazila njegove sline, mu je izbrala največji kos.

Kruh je rahel in slanina se kar sama od sebe topi v ustih.

»O bog, kako je to dobro.«

Počasi, kakor da bi lizal bonbon, topi v ustih kruh in oblizuje slanino, da bi dobroti čim dlje trajala.

Dva taka hlebčka bi pojedel!

Analiza občnih zborov sind. org. železarne Jesenice

(Nadalj. s 6. strani)

izvodnji in proizvodnim problemom. To dokazuje, da se kolektiv z večjo resnostjo obrača proti sebi in skuša odstraniti vse ovire in probleme, ki zavirajo nadaljnjo rast proizvodnje. Poudarjeno je bilo, da se kolektiv mora zavedati, da od družbe ne more pričakovati nadaljnje pomoči, ker nam je bila dovolj naklonjena. Urediti moramo predvsem naše notranje probleme, če hočemo doseči večjo produktivnost in proizvodnjo ter temu ustrezno višje osebne dohodke. Ob tem je bil podarek na zmanjšanju proizvodnih stroškov ter boljšem izkoriščanju kapacitet ter delovnega časa.

Na vseh občnih zbora je bilo tudi govora o gospodarskem stanju v podjetju v zvezi z nelikvidnostjo in stabilizacijo našega gospodarstva. Vzporedno s tem je bil razložen tudi nadaljnji razvoj tovarne in modernizacija tehnologije. O tem so na občnih zbora govorili predvsem sodelavci iz obratovodstev in vodstva podjetja. Komisija meni, da so bila kljub široki razpravi o gospodarstvu, premalo poudarjena vprašanja: izboljšanje organizacije dela, delovne in tehnološke discipline, kvaliteta materiala in proizvodnje, spoštovanje regulativov in predpisov, izobraževanje kadrov na delovnih mestih itd. Menimo, da so ta vprašanja bistvenega pomena za dobro in večjo produktivnost dela. Leto 1972 je bilo leto kvalitete, zato bi morala tudi v tej smeri teči razprava. Precejšnja količina naročil ni bila realizirana ravno zaradi neustrezne kvalitete materiala oziroma slabega dela. Premalo je bilo poudarka na racionalni uporabi reprodukcijskega materiala oziroma raznih oblik razpisništva.

Komisija ugotavlja, da je bilo vprašanje osebnih dohodkov manj prisotno kot na občnih zbora pred leti. Iz tega povzemamo mnenje, da to ni več primaren problem, čeprav je bila na nekaterih občnih zbora še prisotna kritika in nezadovoljstvo. Menimo, da smo bistveno izboljšali in uredili delitev osebnih dohodkov z novim sistemom nagrajevanja, ki je pravičnejši. Seveda pa ne smemo prezreti dejstva, da imamo še primere neustrezne kategorizacije, kar so posamezniki v razpravah tudi kritizirali. Gre tudi za primere, kjer so se pogoji dela bistveno spremenili, kjer se zahteva večja strokovnost in angažiranost delavca, toda pri nespremenjeni grupi. Kritika se je nanašala tudi na premajhno vrednotenje poklicnih šol in premajhno upoštevanje dolgoletnih delavčevih izkušenj v primerjavi z mladimi in neizkušenimi srednjetehtničnim kadrom.

Govora je bilo tudi o možnosti delavčevega napredovanja, ki je bistveno različen za poklicne delavce in delavce s srednjo izobrazbo. V tem pogledu se razlikuje tudi sam start začetnika v kategoriji. Menijo, da bi morala biti startna osnova za vse enaka. Možnost napredovanja pa bi morala biti odvisna od sposobnosti in učinkovitosti ter prizadevnosti začetnika. Prav ta moment, neke vrste protežiranje delavstva po izobrazbi, ne po delu, ustvarja med delavstvom veliko nezadovoljstva. Nekateri menijo, da je to eden od vzrokov, da odhajajo kvalificirani delavci v inozemstvo, oziroma da se mladina slabo odziva v poklicne šole, kakor tudi vzrok velike fluktuacije kvalificirane delovne sile. Na sindikalnih občnih zbora vzdrževalnih obratov, kjer se najbolj občutno zmanjšuje število kvalificiranih kadrov, ugotavljajo, da primanjkuje 24 % kvalificiranih delavcev, in je stanje zaskrbljujoče. Mnogo kvalificiranih delavcev je starejša generacija in mnogi odhajajo v pokoj. Dotok mladih kvalificiranih delavcev pa ni zadosten. Vzdrževalci ugotavljajo, da niso v stanju pravočasno in kvalitetno vzdrževati strojnih naprav in opravljati druga vzdrževalna dela, ker ni dovolj delavcev. Brez dvoma je iz tega razloga tudi občuten izpad proizvodnje. Delavci iz proizvodnje pa so kritizirali pomanjkljivo in nepravočasno vzdrževanje. To je eden od važnih problemov, ki ga ne gre zanemarjati in ga bo morala sindikalna organizacija v bodoče resneje reševati. V zvezi z osebnimi dohodki je potrebno omeniti še osebno oceno, ki ustvarja nezadovoljstvo med delavci. Pri tem gre za objektivnost ocenjevalcev na eni strani in spoštovanje dogovorjenega sistema na drugi strani. Le-ta ne dovoljuje manjših odstopanj v ocenjevanju, pač pa so ta odstopanja precejšnja, če gledamo v prejemkih. Medtem ko se ocenjenci vselej medsebojno ne razlikujejo v takšni meri. Zaradi tega ustvarja

osebna ocena precejšnje nezadovoljstvo in negotovanje. Pri ocenjevanju ne gre vedno za denar, pač pa tudi za osebno moralno prizadetost, ki je prav tako neprijetna. Vsaka stimulacija je namenjena povečanju produktivnosti dela in komisija na osnovi razprav dvomi, da bi tak učinek imela osebna ocena.

Vprašanje o katerem je bilo več ali manj govora na vseh občnih zbora sindikalnih organizacij, je neurejenost higienskih prostorov v obratih. Neurejena stranišča, umivalnice, garderobe in neprimerno vzdrževanje le-teh ustvarja veliko negotovanje med delavstvom. Ob pregledovanju gradiva z občnih zbora se ne moremo znebiti vtisa, da vodstva obratov resnično premalo skrbijo za urejevanje tega problema. Nimamo razlage, zakaj sindikalna organizacija in Zveza komunistov ne zahtevajo od odgovornih dejavnikov, da ta vprašanja začno brez odlašanja in sistematično reševati. Res je, da je to vprašanje povezano s finančnimi sredstvi, toda ne smemo prezreti, da tako stanje v obratu še kako vpliva na produktivnost dela in na počutje delavca na delovnem mestu. Reševanje teh vprašanj v obratu bi morale bolj energično zahtevati tudi delovne skupine. Menimo, da je ta problem v mnogih primerih tudi zanemarljen in se ne rešuje z enostavnimi izgovori, da nimamo finančnih sredstev. Toda za razliko velja pripomniti, da teh problemov ni v okviru ožjega kroga obratov, uprave podjetja in raznih služb kjer so razmere verjetno urejene. Vsaj tega ni zaslediti v gradivu občnih zbora. Iz tega razloga je naša trditev upravičena da premalo skrbimo za urejanje tega vprašanja.

Naslednje vprašanje, ki je bilo prisotno v razpravah, je zaščita delavca pri delu. Poudarjeno je bilo, da vse premalo spoštujemo varnostne predpise. Poseben problem predstavljajo npr. prepili in prah zaradi razbitih oken, ker jih pravočasno ne obnavljamo. Govora je bilo tudi o slabem odnosu do varnostnih naprav, kjer ponekod niso pravilno nameščene, ali so odstranjene in zanemarjene. Pri tem gre za pomanjkljivo varnostno disciplino, kar je večkrat vzrok raznih poškodb. O pravilnem nošenju zaščitnih sredstev in njihovem racionalnem trošenju pa je bilo na občnih zbora premalo izrečenega. Izražena je bila tudi želja po bolj rednih občasnih zdravniških pregledih delavcev. Predvsem delavcev na takih delovnih mestih, kjer so zdravju škodljivi delovni pogoji. Zdravstvena služba bi morala posvetiti več skrbí odkrivanju primerov poklicnih obolenj in tekočim zdravniškim pregledom. V razpravi je bila omenjena tudi beneficirana delovna doba. Gre za upravičenost ali neupravičenost nekaterih delovnih mest do beneficiranega delovnega staža delavcev. Iz razprave je razvidno, da so delavci premalo seznanjeni s tem vprašanjem. Menimo, da je potrebno delavce na takih delovnih mestih informirati in jim tudi priznati beneficirano delovno dobo, kolikor so do te upravičeni. Ne smemo dovoljevati razlikovanja v tem pogledu.

Precejšnje zanimanje in obenem kritike so člani sindikata izrekli do reševanja stanovanjskih vprašanj, ki so zelo pereča med člani kolektiva. Intenzivna gradnja v prihodnjih letih in vlaganja večjih sredstev v ta namen, ima ugoden vpliv med delavstvom. Kritika se je več ali manj nanašala na take primere, kjer dvočlanska, tričlanska ali štiričlanska družina zaseda neprimerno velika stanovanja, medtem ko se veččlanske družine stiskajo v malih stanovanjih. Tak primeri ustvarjajo negotovanje in občutek protekcij in privilegijev, ki jih uživajo nekateri občani.

Zelo malo je bilo na občnih zbora govora o pospeševanju novatorstva in racionalizatorstva. Tudi narodni obrambi in splošnemu ljudskemu odporu ter medsebojnim odnosom ni bila posvečena posebna pozornost. Sindikalne občne zbore bi morali izkoristiti tudi v ta namen, da se medsebojni odnosi razčiščujejo in urejajo. Dobri medsebojni odnosi so jamstvo dobrega počutja delavca na delovnem mestu in povečevanju produktivnosti dela. Pri tem so mišljeni pojavi slabih medsebojnih odnosov, kjer delajo delavci različne narodnosti. Take primere mora sindikalna organizacija urejati in če je potrebno tudi sankcionirati.

Kritično so v nekaterih primerih ocenili tudi delitev malic in slabe higienske razmere. Nehigienično je, da ista oseba deli hrano in manipulira z denarjem. V primerjavi z drugimi podjetji nekateri menijo, da je tudi cena malice neprimerno

visoka. Opozorili so tudi na neurejene odnose s tukajšnjimi podjetji, ki delajo v Železarni. Pri opravljanju pogodbenih del se okoriščajo z materialom in skladišči v Železarni. Po opravljenem delu različen material odvažajo kot svojega iz podjetja. O lastništvu materiala se sicer pri izhodu izkažejo z izvoznici, toda velikokrat so te izvoznice nekontrolirane in lažne. Da bi preprečili tako okoriščanje z materialom, je potrebno zahtevati od vseh podjetij, da imajo svoja skladišča izven Železarne.

Komisija nima namena podajati pregleda o športnem delovanju, ker je športno rekreativno udejstvovanje članov v kolektivu v precejšnji meri razvito zaradi stalnega dela komisije za šport in rekreacijo, kakor tudi njenega referata. Pač pa je potrebno omeniti, da v pogledu kulturnih dejavnosti nismo dovolj aktivni in učinkoviti. Tovrstne razprave je bilo na občnih zbora zelo malo, kar kaže na premajhno zanimanje sindikalnih odborov oziroma članstva za dvig kulturnega nivoja. V tem pogledu je potrebno sindikalne organizacije zainteresirati za bolj učinkovito in aktivnejše delovanje komisije za kulturo in izobraževanje oziroma referatov po obratih. To pomembno vprašanje je potrebno povezati z nesmiselnimi pikniki in neprimernimi izleti, ki nimajo kulturnega značaja in jih nadomestiti z izleti v kulturne ustanove in kraje s kulturnimi znamenitostmi. Ne gre prezreti negativnega dejstva, da kaj radi organiziramo izlete v inozemstvo za ogled tuje kulture, medtem ko naše kulture in zgodovine premalo poznamo. Utrjevanje kulturne zavesti našega delavca mora biti naša stalna skrb v sindikalnem delu. Pri tem gre tudi za povezanost med narodno obrambo v vsesplošnem ljudskem odporu, ki stoji na kulturni in narodni zavesti našega delavca.

Komisija za delo s sindikalnimi odbori ugotavlja, da bi bilo v pretekli mandatni dobi delo sindikalne organizacije mnogo bolj učinkovito in plodno, če bi bilo več povezanosti med organizacijami, samoupravnimi organi in obratovodstvi. Za nadaljnjo kakovostno rast neposrednega upravljanja in gospodarskega razvoja ni odgovorna samo sindikalna organizacija, pač pa vsi napredni dejavniki.

Opisane ugotovitve in misli, ki so prevzete iz zapisnikov sindikalnih občnih zbora, dajemo v razpravo z namenom, da na eni strani razširimo razpravo o teh vprašanjih na vse članstvo in da se pri našem nadaljnjem delu orientiramo na ključna vprašanja obravnavana na občnih zbora.

K tej analizi predlagamo še naslednje sklepe in jih obenem z analizo dajemo v razpravo.

1. Za učinkovito in bolj plodno delo obratnih odborov sindikata, kakor tudi OOS v okviru TOZD je potrebno tesnejše povezovanje med družbeno političnimi organizacijami, samoupravnimi organi in obratovodstvi.

2. Osnovne organizacije sindikata v TOZD in obratni odbori morajo vzpostaviti tesno sodelovanje s samoupravnimi delovnimi skupinami zaradi direktne povezave s samoupravitelji — delavci. Posebno skrb in pomoč je treba nuditi predvsem vodjem delovnih skupin.

3. Neurejene higienske razmere po obratih terjajo učinkovit poseg sindikalne organizacije v povezavi s samoupravnimi delovnimi skupinami za odpravljanje in izboljšanje teh razmer (kopalnice, stranišča, umivalnice, garderobe itd.). V istem smislu je treba urejevati tudi problem varnosti pri delu (popraviti in nameščati varnostne naprave, zamenjave razbitih stekel na oknih, odpravljanje prepiha, prahu itd.).

4. V tistih obratih oziroma na delovnih mestih, kjer so delavci upravičeni ali neupravičeni do beneficirane delovne dobe je potrebno delavce informirati. Upravičencem pa beneficirani delovni staž tudi priznati. Obenem mora sindikalna organizacija delati na tem, da se slabi pogoji dela na takih delovnih mestih odpravijo in izboljšajo ter tako zmanjša število delovnih mest, ki imajo pravico do beneficiranega delovnega staža.

5. Urediti neurejene odnose tujih firm, ki delajo v Železarni in preprečiti okoriščanje z našim materialom.

6. Dosledno je treba izpolnjevati naloge, predloge in priporočila vsebovana v zapisnikih rednih letnih občnih zbora. Tako bomo tudi upravičili zaupanje delavcev — članov sindikata.

Osnovna organizacija sindikata Železarne
Komisija za delo s sindikalnimi odbori

Kako oskrbeti dovolj zdrave pitne vode?

Kljub temu, da je bilo v naši občini v preteklosti vloženih nemalo naporov, truda in sredstev za preskrbo s pitno vodo, je ostalo na tem področju še precej nerešenih vprašanj. Poleg nekaterih dobrih vodovodov, ki so bili zgrajeni pred vojno, so bila po osvoboditvi zgrajena nekatera večja zajetja in preskrbovalno omrežje, ki v določenih krajih perspektivno rešujejo preskrbo z vodo za obdobje do konca tega stoletja.

Kmalu po osvoboditvi je bil zgrajen zbiralnik na Mlakah in z udarniškim delom izvršena večina del na vodovodu do jeseniške bolnišnice. Pozneje je bil zgrajen vodovod v Mojstrani, ki zagotavlja Mojstrani dovolj vode za več desetletij. Pred nekaj leti je bil zgrajen vodovod iz Srednjega vrha v Kranjsko goro, ki je omogočil ekspanzijo turističnega razvoja in preskrbel tudi domačinsko prebivalstvo. Zgrajena so bila zajetja v Peričniku in izdelan prvi del cevovoda skoraj do Mlak, ki naj reši v perspektivi preskrbo z vodo na Jesenicah. Razen tega pa je bilo zgrajenih mnogo manjših zajetij in vodovodov (Belo polje, Javorniški Rovt, na žirovniškem področju in v manjših naseljih). Tako danes lahko govorimo o tem, da je več kot polovica prebivalcev občine preskrbljena s pitno vodo, za drugo slabo polovico pa bo potrebno v letošnjem in prihodnjih letih poskrbeti.

Nedvomno je trenutno najbolj kritično na Jesenicah, kjer že sedaj občutno primanjkuje pitne vode, nadaljnja stanovanjska in druga gradnja pa je brez ustreznih investicij v vodovodno omrežje hudo problematična, če ne nemogoča. Zato je razumljivo, da v letošnjem programu komunalnih del izbija na prvo mesto nadaljevanje del na vodovodu Jesenice. Preden spregovorimo o tem, kako si zamišljamo nadaljevanje te tehnično in finančno zahtevne gradnje, naj povemo, da je bilo v letu 1966 in 1967 že opravljenih ogromno del, saj so zgrajena tri zajetja, v katerih zajemamo 120 sekundnih litrov vode in je že položen 450 milimetrski cevovod skoraj do obstoječega zbiralnika na Mlakah, kjer je obstoječe po osvoboditvi zgrajeno zajetje (12 sekundnih litrov) za jeseniško bolnišnico. Zajetje s 120 sekundnimi litri vode zagotavlja preskrbo Jesenic do tistega časa, ko bodo imele 30.000 prebivalcev, se pravi zanesljivo do konca tega stoletja in čez. In ker je že opravljenih ogromno del, je naša naloga, da privedemo letos vodo od Mlak do obstoječega zbiralnika Pejce v dolžini nekaj več kot pet kilometrov s cevmi enakega profila kakor so položene iz Peričnika do Mlak. Manjši profil bo mogoče kvečjemu s spremembo materiala, saj so cevi od Peričnika do Mlak solonitne, v nadaljevanju pa

računamo na plastične, kar omogočajo materiali, ki jih je začela proizvajati industrija v poslednjem času. Ker s tem, da bomo zajeto vodo privedli do zbiralnika Pejce, vodogradnja na Jesenicah nikakor ne bo zaključena, naj naštejemo etape, ki nam sledijo v poznejšem obdobju:

1. etapa — Peričnik — Mlake — čas gradnje 1966—1967 — že izgrajeno,
2. etapa — Mlake — Pejce — čas gradnje 1973 — vrednost investicije 7 milijonov novih dinarjev,
3. etapa — Pejce — zbiralnik v Špornovem grabnu — čas gradnje 1974—1975 — vrednost investicije 5 milijonov novih dinarjev,
4. etapa — zbiralnik Špornov Graben — Bela — vrednost investicije 3 milijone novih dinarjev,
5. etapa — Špornov graben — Blejska Dobrava — časa gradnje še ni mogoče natančno predvideti, investicije pa še ni mogoče oceniti.

Iz povedanega je razvidno, da čaka, če bomo z letošnjo etapo uspeli, pozneje še kopica naporov in velika naloga, da bomo zbrali dokaj visoka sredstva, če naj zgradimo v tem desetletju jeseniški vodovod v celoti. Če nam bo to uspelo, bomo tako zagotovili preskrbo Jesenic (ožjega in širšega mestnega področja) do leta 2.000 in čez.

Glede na današnje cene je moč predvideti, da bo potrebno za dokončanje vodovoda Jesenice precej preko dve stari milijardi dinarjev, ki jih bo potrebno izbrati in usmeriti v tem desetletju. Ker zahteva letošnja etapa najvišja sredstva, naj povemo, do kod smo pri zbiranju prispeli doslej in kaj nas še čaka na tej poti. V finančni konstrukciji se zdi, da so ta trenutke najtrdnjše tele postavke:

1. Sredstva vodovodnega podjetja iz dohodka 1972 666.000 din
2. Sredstva SOB Jesenice iz naslova komunalnih del 300.000 din
3. Usmerjena sredstva družbeno investicijskega sklada kot kredit 740.000 din
4. Kredit zavarovalnice Sava 1.500.000 din
5. Kredit Ljubljanske banke, enote Jesenice 1.510.000 din

Razen Ljubljanske banke, s katero tečejo uvodni razgovori, ki pa so bili doslej ugodni, so vsa ostala našeta sredstva zaenkrat čvrsta. Pri

tem je potrebno naglasiti, da je zelo pozitiven ekonomski razvoj vodovodnega podjetja v preteklih letih omogočil, da podjetje tudi samo sodeluje s sredstvi in da je dovolj čvrsto, da bo lahko prevzelo odplačevanje anuitet za najete kredite. Še posebej pa je potrebno naglasiti razumevanje zavarovalnice Sava, ki se je s polnim razumevanjem vključila v naša prizadevanja in bo poskušala h kreditu 1.500.000 din dodati še kredit (kratkoročni) v višini 700.000 din. Poleg naštetega pa računamo na kredit 400.000 din tudi od sklada skupnih rezerv delovnih organizacij jeseniške občine.

Iz povedanega se vidi, da je doslej skoraj trdno zagotovljenih 4.716.000 din in da manjka za dograditev letošnje etape še 2.284.000 din. Če pa računamo, da bomo dobili še oba zgoraj omenjena kredita, pa nam manjka še 1.184.000 din. V kolikor manjkajočih sredstev ne bo mogoče dobiti, bo pač gradnja raztegnjena tudi na leto 1974, vendar pa upamo, da bomo uspeli k pričlim šestim sedminam sredstev dobiti še sedmo.

Če bomo uspeli zbrati vsa potrebna sredstva in v letu 1973 dograditi drugo etapo vodovoda Peričnik (Mlake—Pejce), bo s tem preskrba na Jesenicah znatno izboljšana, saj bo imel ves zahodni del Jesenic dovolj vode. Razumljivo pa je, da bodo tista mestna področja, ki niso v dometu zbiralnika Pejce, v tem času preskrbljena še vedno pomanjkljivo. Računati pa je treba tudi na rekonstrukcije razvodnega omrežja, ker ni izključeno, da do posameznih novih aglomeracij (zlasti stanovanjskih) obstoječe razvodno omrežje zaradi prešibke dimenzioniranosti ne bo dovolj vode, kljub temu, da je bo v zbiralniku Pejce po zgraditvi druge etape že dovolj.

Vi idejni in glavni projekti za izgradnjo druge in tretje etape so že pripravljeni. Vse vloge za kredite so vložene in opravljena so vsa druga nujna opravila za zagotovitev izgradnje. Takoj ko bodo sredstva zagotovljena do tiste faze, da bo mogoče izvršiti prijavo pri službi družbenega knjigovodstva, bo dela mogoče pričeti, ker bo oddaja del, nabava cevne materiala in druga potekala vzporedno.

Na proračunski seji skupščine občine je bila izgradnja vodovoda Peričnik (Mlake—Pejce) uvrščena med prvo nujnostno prioriteto in upati je, da bo ob ustreznih prizadevanjih vseh prizadetih izgradnja stekla in tudi letos dokončana.

O vodovodih v ostalih naših občini pa prihodnjic.

Z. F.

Novice iz radovljiske občine

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV, je na svoji prvi seji 20. marca pregledalo in potrdilo sklepe nedavne skupščine ZZB Radovljica ter izdelalo program priprav za izvedbo akcije zbiranja sredstev za dom borcev in mladine v Kumanovcu.

V torek 20. marca se je sešel aktiv komunistov — odbornikov občinske skupščine, republiških in zveznih poslancev. Govorili so o nalogah komunistov — odbornikov pri izvajanju politike občine in o izhodiščih za nadaljni razvoj občine, s posebnim poudarkom na proračun v letošnjem letu in predvideni sklic družbeno političnega zbora občine Radovljica.

Minuli teden sta med bivanjem v naši državi obiskala tovarno Veriga v Lescah, člana politbiroja KP Belgije Claud Reuir in Augustin Duchotau. S predstavniki partijske in sindikalne organizacije sta se pogovarjala o vlogi ZK in sindikatov v delovni organizaciji. Posebno sta se zanimala kako se v praksi izvajajo sklepi izvršnega biroja predsedstva ZKJ glede stabilizacije, družbenega dogovarjanja o OD, sprejemu mladih v ZK in borbi proti tehnokratizmu.

Namesto predvidene drame F. Kozaka — Vide Grantove, bo jeseniško gledališče T. Čufar drevi ob 19.30 uri uprizorilo v festivalni dvorani na Bledu — dramo D. H. LAWRENCA Snaha. Do spremembe je prišlo zaradi službene odsotnosti glavnega igralca Mihe Baloha.

V Bohinju so poleg rednih enodnevnih skupin izletnikov, pretežno smučarjev, zabeležili prejšnji teden povprečno 500 do 600 hotelskih gostov na dan. V privatnih sobah je bilo največ do 10 gostov na dan.

Na zboru volilcev KS Radovljica, ki je bil letos izredno dobro obiskan, so se odločili, da bodo dali prednost komunalni ureditvi — predvsem kanalizaciji v Vrbnjah, dohodnim potem za otroke k novi osnovni šoli ter postaviti mrliške vežice. Del sredstev bodo namenili za cesto v Vrbnje in ureditev tržnice v Radovljici.

V lanskem letu je bilo v tovarni Elan v Begunjah povprečno zaposlenih 770 delavcev — od teh kar 343 žensk. Stevilo zaposlenih je bilo za 1 % višje kot 1971. leta, vendar za 2,5 % manjše kot so planirali. Čisti OD na posameznika je znašal 1.755 din ali 12 % več kot leto poprej.

Lesno industrijsko podjetje Bled je 1972. leta doseglo zelo ugodne rezultate. Lanski izvoz je znašal 2.962.454 dolarjev, kar je 26 % nad planiranim izvozom in 28 % več kot predhodnega leta. Celotni izvoz podjetja je bil usmerjen v dežele konvertibilnega področja.

Na volilni konferenci občinske organizacije ZMS so se zavzeli za širše vključevanje mladine v ZM po krajevnih skupnostih. Doslej je vključenih v vseh aktivih nekaj nad 700 mladih, kar je komajda desetina vse mladine v občini. Delegati konference so ponovno izvolili za predsednika OK ZM Draga Rozmana in za sekretarja Mojmir Faganela. S piclo večino je bil po burni razpravi izvoljen za člana predsedstva republiške konference ZMS Mirko Rozman iz aktiva Vezenin z Bleda. Konferenca je enoglasno z navdušenjem sprejela sklep, s katerim podpira predlog, da se tovariša Tita ponovno izvoli za predsednika ZKJ.

Na današnjem tradicionalnem dnevu prosvetnih delavcev občine Radovljica, ki se ga udeležujejo tudi predstavniki družbeno političnih organizacij, bo govorila o položaju vzgoje in izobraževanja v sedanjih družbeno političnih odnosih podpredsednica IS SRS dr. Aleksandra Kornhauserjeva. Srečanje je tokrat v avli nove osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici.

Dramska skupina DPD Svoboda Podnart je pod vodstvom prizadavne amaterske režiserke in igralka Polonca Skrinjar z Lancovega uspešno uprizorila znano francosko komedijo Kadar se ženski jezik ne suče, in sicer v Podnartu, na Lancovem in v Česnjici.

V soboto 24. in v nedeljo 25. bo v Bohinju vikend seminar za člane mladinskih aktivov radovljiske občine. Osnovna tema razgovorov bo organiziranost ZM in problematika telesne kulture z ozirom na ustanavljanje temeljnih telesno kulturnih skupnosti.

Turistično društvo Bohinj je v sodelovanju z delavsko univerzo Radovljica organiziralo za občane Bohinjske Bistrice, Stare Fužine in Srednje vasi ter za učence višjih razredov osnovne šole, ciklus predavanj o turistični etiki in ureditvi kraja. Predavanja se vrste vsak večer do konca meseca.

Novo v stanovanjskem gospodarstvu

Triinštrideseti amandma republiške ustave nalaga republiški skupščini in občinskim skupščinam ter delovnim ljudem in občanom, da samostojno urejajo področje stanovanjskega gospodarstva. V naši republiki smo na tem področju pričeli z usklajevanjem zakonov in odlokov z amandmaji k zvezni in republiški ustavi že v lanskem letu. Usklajevanje pa bo potekalo še letošnje leto.

Kot prvo nalogo nalaga 33. amandma, da delovni ljudje v združenem delu in občini, v krajevni skupnosti in občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva in urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Za uresničitev tega določila je republiška skupščina sprejela v letu 1972 dva zakona in sicer o programiranju in financiranju graditve stanovanj in zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. Na osnovi teh dveh zakonov je občinska skupščina sprejela več odlokov, delovne organizacije pa so v tem mesecu pričele z razpravo in sklepanjem samoupravnega sporazuma o izločanju najnižjega odstotka sredstev, ki se namenja za potrebe razširjene reprodukcije in družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu in družbenega dogovora o združevanju dela sredstev pri poslovni banki za kreditiranje stanovanjske graditve. Nadalje daje 33. ustavno dopolnilo delovnim ljudem in občanom pravico, da svoje interese pri graditvi uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo v hišnih svetih in v samoupravnih stanovanjskih skupnostih skupaj z organizacijami združenega dela ter organizacijami za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini. Republiška skupščina pripravlja zakon o samoupravnih stanovanjskih skupnostih, v občinah pa že ustanavljajo iniciativne odbore za ustanovitev takih skupnostih.

Temeljna organizacija združenega dela in drugi zavezanci pa so dolžni iz dohodka izločati tudi

sredstva za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu t. j. za graditev stanovanj in pomoč delovnim ljudem in občanom z nižjimi dohodki pri graditvi in pri uporabi stanovanj.

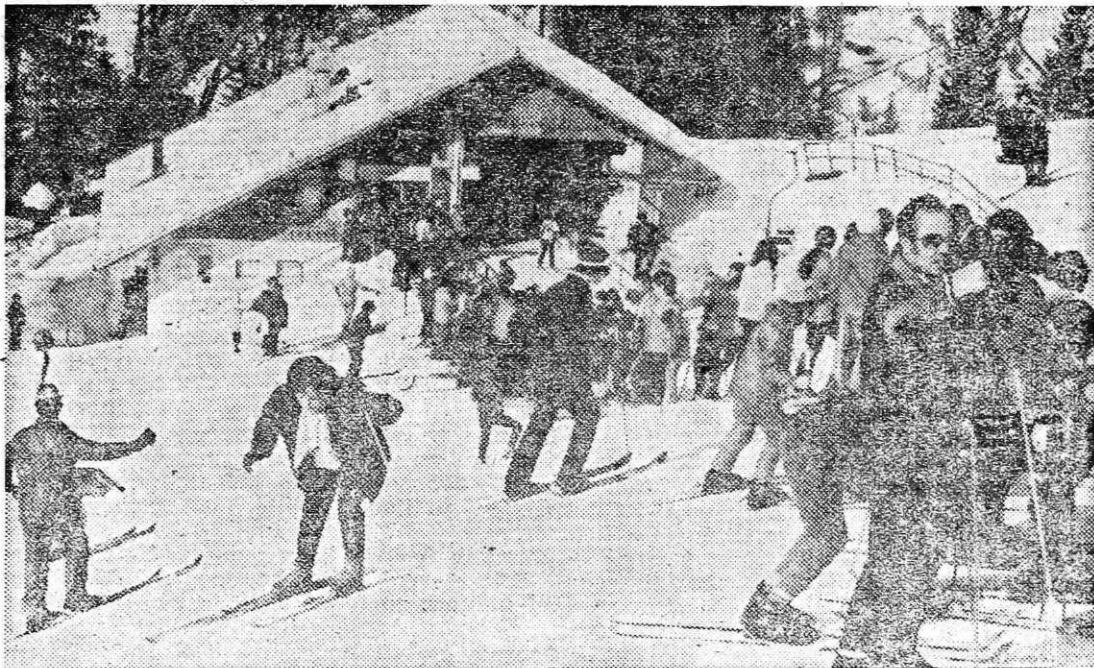
V skladu s citiranim ustavnim dopolnilom določa republika temeljne stanovanjske politike in usmerja razvoj stanovanjskega gospodarstva z družbenimi in prostorskimi plani, občina pa načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo in zagotavlja smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča.

Občina nadalje posveča posebno skrb stanovanj-

skim potrebam občanov in družin, ki so po ustavi in zakon deležne posebne družbene pomoči.

Da bi uveljavili ta ustavna dopolnila v vsakdanji praksi, je republiška skupščina sprejela resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva na osnovi te resolucije pa tudi že zakone, poleg preje naštetih še zakonov o stanarinah in zakon o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj. V pripravi so še zakon o stanovanjskih razmerjih, zakon o upravljanju in gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini in zakon o samoupravnih stanovanjskih skupnostih.

(Nadalj. v prih. številki)



Se vedno vrvež na žičnici na Španovem vrhu

Uspešno delo kluba OZN osnovne šole Tone Čufar

Klub OZN osnovne šole Tone Čufar Jesenice je sklenil v decembru lani, da bo organiziral na šoli akcijo zbiranja pomoči Vietnamu. Pri tem smo želeli samo to, da bi bila akcija najuspešnejša od vseh dosedanjih. Nesrečno ljudstvo Vietnama je prav v preteklem letu doživelo najhujše napade ameriškega letalstva, ki je porušilo tudi veliko bolnic in šol. Ljudstvu Vietnama je potrebna pomoč vsega človeštva, da bi lahko čimprej odstranili ruševine in obnovili porušeno domovino.

Naša akcija je presegla vsa pričakovanja. Na tekoči račun koordinacijskega odbora za pomoč Vietnamu, smo že poslali 6.182.00 dinarjev. Od delci in učenci so kar tekmovali med seboj. Pri tem se je izredno izkazal 6. a razred, ki je zbral 2.124.00 dinarjev. Med posameznimi učenci pa je dosegla največji uspeh učenka 6. A razreda FERDA PLIVAC, ki je sama zbrala 170.00 dinarjev.

Uspeh akcije je večji kakor leta 1967, ko je naš klub napovedal tekmovalje vsem klubom OZN in vsem osnovnim in srednjim šolam v Sloveniji. Tudi takrat smo bili

republiški zmagovalci in dobili v Slovenjgradcu prvo nagrado, pohvalo republiškega koordinacijskega odbora in občinskega združenja borcev NOV Jesenice.

Na zadnjem delovnem sestanku kluba OZN v torek, 13. marca, smo že govorili o novih akcijah, ki nas čakajo. Sklenili smo, da bomo tudi v akciji zbiranja denarja za izgradnjo spominskega doma borcev in mladine v Kumrovcu vložili vse napore in prispevali po naših močeh.

Sklenili smo, da bomo pri tem napovedali tekmovalje vsem klubom OZN, učencem vseh šol v občini, vsem pionirskim odredom, mladinskim organizacijam in delovnim kolektivom. Pozivamo vse, da se pridružijo akciji, zveze borcev, ki je dala pobudo. Zavedamo se, da te akcije ne moremo primerjati z akcijami borcev med NOB, ki so zahtevale poleg volje tudi žrtve. Vendar pa so te akcije pokazale enotnost in pripravljenost mladih ter nas vseh, da prispevamo nekaj k tistemu, kar je bila in je osnovna skrb tov. Tita: utrjevanje bratstva in enotnosti med našimi narodi. To je tudi

jamstvo naše neodvisnosti in svobode. Naj nas združuje danes akcija, jutri pa uspeh, zmaga in dom tov. Tita, ki bo naš dom, dom vseh naših narodov. Mi bomo šli v ta dom čez naše zaostalo partizansko Kozjansko, ki mu bomo prav tako pomagali k napredku.

Mi mladi bomo prispevali k temu z zbiranjem odpadnega materiala, predvsem papir-

ja. Pripravljeni smo denar tudi zaslužiti v delovnih akcijah. Delo bi opravili v prostih sobotah in zato prosim delovne kolektive, naj nas obvestijo, če našo pomoč potrebujejo. Z delom in zbiranjem odpadnega materiala bomo pomagali tudi naši industriji in družbi pri premagovanju težav v splošnem prizadevanju za večje uspehe.

Tudi v naših delovnih kolektivih bodo delavci verjetno zbirali sredstva s povečano storilnostjo in z racionalnim trošenjem materialov.

Ob koncu želimo v akciji veliko uspehov vsem, ki se bodo pridružili. Naš skupen obisk

in ogled objektov, kraja in ljudi, kjer je že Matija Gubec pred 400 leti začel skupen boj Slovencev in Hrvatov, bo tudi naše skupno zadovoljstvo. Veličasten spomenik Matiji Gubcu in začetek del doma mladine v letu 1973, bo sta simbolizirala velik in težak boj kmeta in končno delavca v težki zgodovini naših narodov. Spomenika dvema velikima sinovoma naših narodov bo tudi lepa oddolžitev in priznanje mladih boju in žrtvam za neodvisnost in svobodo.

Klub OZN
osnovne šole
Tone Čufar

Odgovor na članek »V premislek osebju zdravstvenega doma na Jesenicah«

V zvezi s člankom »V premislek osebju zdravstvenega doma na Jesenicah«, objavljenim v Železarju 9. februarja letos, dajemo naslednje pojasnilo:

V poizvedbenem postopku smo ugotovili, da se je 31. 1. 1973 ob 15. uri zgledala v pisarni krajevne skupnosti na Hrušici stranka s prošnjo, da se telefonično pokliče dežurnega zdravnika in da se pri tem poizve kdo je službujoči dežurni zdravnik. Uslužbenka zdravstvenega doma je sprejela obisk, ki je bil tudi izvršen. Na vprašanje: »Kdo je

dežurni zdravnik« pa je dejala »To pa ni važno«. Ta odgovor, ki ga je potrdila s svojim dopisom krajevna skupnost Hrušica pa je bistveno drugačen od odgovora, ki ga navaja pisec članka: »Ni važno, kaj pa vas briga.«

Dežurna služba se izvaja po določenem razporedu. Namen dežurne službe je nuditi občanu nujno prvo pomoč v primeru bolezni ali nesreče. Važno je, da je prva pomoč nudena pravočasno, ni pa važno, kdo je dežurni zdravnik.

Možno je, da pride do kon-

fliktnih situacij med zdravstvenimi delavci in bolniki, če upoštevamo, da nam primanjkuje v enoti Jesenice dva zdravnika in so prisotni zdravniki preobremenjeni tako, da občutno presegajo program dela, oziroma redne delovne obveznosti.

O namenu in pomenu zdravniške dežurne službe je bil objavljen tudi članek v Glasu in Železarju, ki ga je napisal predstojnik enote Jesenice dr. Sajevec Mihael.

Zdravstveni dom
Jesenice

Letos 16 kakovostnih koncertov

Na 14. redni seji predsedstva Zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice, ki jo je predsednik Joža Varl sklical v četrtek, 15. marca, so poleg pregleda sklepov obravnavali še program koncertne dejavnosti v letu 1973 in govorili o pripravi na volilno konferenco zveze.

Kljub prizadevanjem, da bi koncertno dejavnost v občini za mladino in odrasle drugače organizirali, predvsem pa dobili drugega nosilca te naloge, zvezi in drugim dejavnostim to ni uspelo. Dve leti nazaj je bila nosilec te naloge zveza oziroma njeno predsedstvo, ki pa je zato zanemarilo nekatere druge naloge in so menili, da bi to dejavnost, ki ima izredno estetsko vzgojni pomen, prevzela druga organizacija ali posebna koncertna poslovalnica. Ker pa je to izključno vezano na amatersko, ljubiteljsko zavzetost, je seveda težko dobiti človeka ali or-

ganizacijo in zato je tudi letošnja koncertna sezona nekoliko zamujena. Da ne bi prekinili že skoraj triletno kontinuirane koncertne dejavnosti na Jesenicah in v občini so se dogovorili, da predsedstvo še naprej vodi to dejavnost, hkrati pa išče bolj ustrezno rešitev ali v okviru glasbene šole ali delavske univerze ali posebne organizacije. Za letos so sprejeli program osmih koncertov, ki bodo izvajani dvakrat, prvi koncert za učence šol v okviru gibanja glasbene mladine, drugi pa za odrasle. Ob tem so razmišljali, kako koncertno dejavnost razširiti tu-

di na ostala območja občine, pri čemer so ugotovili, da večina koncertov ni prenosljiva, ker ostala središča v občini nimajo kvalitetnih koncertnih klavirjev. Kjer pa to ni pogoj, bodo poskušali organizirati s pomočjo društev koncerte tudi v ostalih središčih.

V zvezi s tem so govorili tudi o vsakoletnem srečanju z našimi zbori, ki bo letos zaradi gostovanja dveh mladinskih zborov z Jesenic v ČSSR, nekoliko kasneje, in sicer 18. maja. K sodelovanju bodo povabili vse pionirske, mladinske in odrasle pevske zборе.

Ponovno so na seji obravnavali že nekajkrat preložen sklic volilne konference zveze. Osnovni vzrok za odlaganje je kadrovska vprašanja, ki trenutno tudi še ni rešeno, vendar so sklenili, da konferenca mora biti do 15. maja. V zvezi s kadrovsko problematiko bodo poslali pisma vsem organizacijam in društvom, ki jih združuje zveza, da predlagajo možne kandidate za predsedstvo in skupščino zveze kulturno prosvetnih organizacij občine.

Ob sklepu seje so sprejeli še na znanje informacijo o prijavi pihalnega orkestra Jeseniški železarji za republiško revijo pihalnih orkestrorov in njihov predviden načrt koncertov in nastopov v letošnjem letu.

NIKAR TAKO!

Kar mesec dni bo že minil, odkar smo pričeli z razgovorom ob nešteti napakah v zvezi z nepravilno uporabo predlogov. Konkretnih predlogov je bilo že toliko, da se lahko malo oddahnemo in spregovorimo nekaj splošnih misli o jezikovni pravilnosti.

Pravilnost v knjižnem jeziku določa splošna raba. Kakšna je splošna raba, nam razodevajo slovnica, slovar in pravopis. Potemtakem lahko rečemo, da je v knjižnem jeziku pravilno tisto, kar uči slovnica, slovar in pravopis. Slovnica nas uči, kakšni so glasovi knjižnega jezika in kje jih izgovarjamo, pa tudi kako izgovarjamo besede, stavke, ali večje stavčne enote, uči nas tvoriti besede in jih med seboj povezovati! Slovar nas poučuje o besednih pomenih, pravopis, kako sporočila zapisujemo.

Ker se jezik po malem neprestano razvija in spreminja, slovnica, slovar in pravopis pa se ne izdajajo vsako leto, tudi ti priročniki zastarijo. V takih principih se nanje ni več mogoče docela nasloniti. Strokovnjaki morajo priročnike čimprej spet spraviti v sklad s splošno rabo.

Zakaj pa ljudje delamo slovnične napake? — Zato, ker se vsakdanji govorjeni jezik precej loči od knjižnega, še bolj pa govorjeni od pisanega. Komaj kdo govori pravilno, čisto knjižno, vsi se moramo knjižnega jezika učiti.

Praktični jezikovni priročniki učijo pravilno podobo jezika, opozarjajo pa tudi na najpogostejše nepravilnosti. Tako se jih ljudje še posebej izogibamo. Pravila knjižnega jezika moramo upoštevati, saj dajejo našemu jeziku potrebno enotnost in sorazmerno stalnost, kar je za širše družbeno razumevanje še posebej nujno potrebno.

S tem, da je naše pisanje ali govorjenje jezikovno pravilno, pa še ni rečeno, da je tudi dobro. Dobro je šele tedaj, če je jasno, naslovniku razumljivo in če je hkrati živo, jedrnat, pregledno.

Se nekaj besed o jasnosti našega pisanega ali govorjenega jezika.

Iz prakse vemo, da bomo o tisti stvari, ki jo dobro poznamo, lažje in sproščeno govorili, o tisti pa, ki nam je neznan ali le malo znana, pa nam bo kmalu zmanjkalo besed. Če hočemo svet in sebe dobro poznati, ga moramo opazovati, proučevati in razmišljati o njem. Tako se nam odkrije njegovo bistvo in premnoge posameznosti, česar vsega ni, če to ali ono poznamo samo po imenu. Še kaj o tem pa bomo spregovorili naslednjič.

Chopinov večer pianista Acija Bertoncija

Po daljšem premoru bodo ljubitelji klasične glasbe z Jesenic in okolice v petek, 23. marca, v gledališki dvorani na Jesenicah lahko poslušali klavirski koncert enega najboljših slovenskih pianistov ACIJA BERTONCIJA. Predstavil se bo s celovečernim koncertom klavirskih skladb najgenialnejšega poljskega skladatelja Friderica Chopina. Prvi mladinski koncert bo ob 18. uri za učence višjih razredov osnovnih šol in dijake srednjih šol, ob 19.30 pa bo večerni koncert za ostale ljubitelje glasbe. Pianista Acija Bertoncija, ki je z velikim uspehom koncertiral v številnih jugoslovanskih in evropskih koncertnih dvoranah, ljubiteljem klavirske glasbe ni potrebno posebej predstavljati. Pianist bo mladinski koncert tudi sam komentiral.

Na sporedu so mazurke, preludiji, nocturna, etude in balade slovitega poljskega skladatelja Friderica Chopina, ki je komponiral skoraj izključno za klavir. Skladatelj je bil rojen leta 1810 na Poljskem, umrl pa je star komaj 39 let v Parizu. V svojih skladbah je znal združiti značilnosti in izvirnosti poljske ljudske glasbe (njegova mati je bila Poljkanja) z uglašenostjo in oblikovno zaokroženostjo francoskega umetniškega čuta (oče je bil Francoz). Chopin je v klavirsko glasbo romantične smeri uvedel oblike poljskih ljudskih idealiziranih plesov, kakor so mazurke, poloneze, krakovjak in oberek, dalje idealizirane salonske pleske, kot je valček in čisto klavirske forme, kakor koncerte, preludije, etude, skerce impromptuje, nokturne, sonate, balade. Število njegovih skladb sicer ni posebno veliko, a vsako delo je do kraja izdelano, izvirno in prežeto s svojstvenim in neposnemljivim življenjem. Njegov vpliv

je bil ogromen ne samo v klavirski glasbi, temveč je segal na vsa področja, saj so se njegove značilnosti kazale v vseh kompozicijskih elementih, prav posebno pa v harmoniji, ki je z njim postala najvažnejše izrazno sredstvo, romantike in kasnejšega glasbenega impresionizma. Njegova slava je postala vsesplošna šele po smrti in je še danes prav tako živa kot nekoč.

Nedvomno pomeni zamuditi tako izredno glasbeno doživetje, ob interpretaciji tako uglednega pianista kot je Acija Bertoncija, nekaj kar se na jeseniškem odru težko nadoknadi.

V prihodnjem mesecu (7. aprila), bo v okviru koncertnega programa, ki ga izvaja Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice, v delavskem domu na Javorniku in v kulturnem domu na Breznici gostoval svetovno znani godalni kvartet WILANOW iz Poljske, na Jesenicah pa 20. aprila akademski komorni zbor iz Kranjske. V maju je na Jesenicah na sporedu še koncert ogernih arij, ki ga bodo izvajali znani pevci in pevke ljubljanske opere in že tradicionalno srečanje z našimi zbori, na katerem bodo nastopili vsi pevski zbori, ki delujejo na območju občine.

Skladbe Janka Pribošiča na otvoritvi razstave

S krstno izvedbo skladbe Janka Pribošiča Mak, po besedi Otona Županciča in prav tako njegovo skladbo Muha v gosteh, po besedi Crtomirja Sinkovca ter narodno Škrjanček, v priredbi Matija Tomca, je mladinski pevski zbor osnovne šole Prežihov Voranc, ki ga vodi skladatelj in zborovodja Janko Pribošič, ob zelo dobrem obisku, predvsem šolske mladine, pričel ceremonial ob otvoritvi razstave likovnih in tehničnih izdelkov učencev sedmih in osmih razredov osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine in posebne osnovne šole Jesenice.

Razstavo so odprli v petek, 16. marca, v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah,

kot četrto letošnjo razstavo v okviru redne razstavne dejavnosti, ki jo izvaja likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Razstavljena so likovna — risbe in plastika ter tehnična dela, ki jih je železarna Jesenice v letu 1972 in 1973 nagradila v okviru natečaja, ki ga je letos že tretje leto razpisala na osnovne šole jeseniške in radovljiške občine z namenom, da med mladimi vzbudi večje zanimanje za železarske poklice in železarno. Prijetno presenečajo vsa razstavljena dela, ki kažejo izredno izrazno moč mladih ustvarjalcev in vso pestrost likovnih tehnik, ki jih spoznavajo pri likovnem pouku v osnovnih šolah. Posebno po-

zornost vzbujajo tudi tehnični izdelki, najbolj pa so dopadljivi likovni in tehnični izdelki učencev posebne osnovne šole z Jesenic. Razstava je nedvomno prijetna poživitev jeseniškega likovnega razstavnega programa.

Razstavo je odprl direktor kadrovskega sektorja Železarne dipl. politolog Tomaž Erli, ki je ob tej priliki čestital učencem in učencem za imenitne izdelke in se zahvalil vodstvom in pedagogom vseh osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine ter posebne osnovne šole Jesenice za sodelovanje.

Razstava je odprta do vključno 28. marca vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19.30.

Ob 31. obletnici smrti narodnega heroja Staneta Žagarja

V torek 27. marca bo ob 11. uri dopoldne na Srednji Dobravi pri Kropi vsakoletna spominska svečanost v počastitev 31. obletnice smrti narodnega heroja Staneta Žagarja, ki je pred vojno učiteljeval v tej vasi. Tudi letos, kot vsa leta nazaj, se bodo svečanosti udeležili predstavniki ZZB in drugih družbeno političnih organizacij iz radovljiške in ostalih gorenjskih občin, dijaki, učenci in vojaki iz kranjske vojašnice, ki nosi ime po Stanetu Žagarju.

Stane Žagar je padel 27. marca 1942, leta v neenakem boju s sovražnikom v Rovtahu nad Zabnico, ko je bila Selška četa obkoljena. Poleg Žagarja je omahnilo pod streli nacistov tudi 15 njegovih soborcev.

Stane Žagar je že takoj po prvi svetovni vojni kot mlad učitelj začel aktivno delati v naprednem delavskem gibanju, najprej v Gorjah pri Bledu, nato pa kar 18 let na Srednji Dobravi pri Kropi.

Revolucionarno prežet z izjemno vneto in požrtvoval-

nostjo, je vzgajal in izobraževal mladi rod in navdihoval preproste delavce in kmete z razredno in nacionalno zavestjo. Po vsej Gorenjski je organiziral partijske celice, vodil sestanke in spodbujal delovne ljudi v borbi za njihove človeške in politične pravice. Tako kot med preprostim ljudmi, je tudi med vsotimi stanovskimi tovariši užival ugled pravega ljudskega tribuna, revolucionarja in voditelja. Zaradi tega ga je reakcionarni režim bivše kraljevine nenehno preganjal.

Večkrat je bil aretiran in zaprt. Toda to ga ni odvrglo od njegove napredne poti. Partija mu je zaradi njegovih bogatih izkušenj, izrednih organizatorskih sposobnosti in ugleda, že od prvega dne nacistične okupacije, zaupala najtežje naloge — organizacijo oborožene vstaje na Gorenjskem. Tako je postal član vojnega komiteja in član glavnega štaba PO Slovenije.

Sodeloval je v številnih bojih na čelu svojih borcev in jim vse do zadnjega diha vli-val neomajno vero v zmago.

Vasa tek na Švedskem

(Nadalj, in konec)
ZGODOVINA VASA TEKA
Zgodovinsko ozadje VASA teka, ki ga je leta 1922 organiziral lokalni urednik časopisa Anders Pers iz Västeråsa v Mori, sega v 16. stoletje. Švedski princ Gustav VASA je bežal pred danskimi zavojalci svoje zemlje v letu 1521, od mesta Mora na smučeh proti Säleni in naprej proti norveški meji potem, ko je zastoj spodbujal svoje rojake na upor in odpor proti danskim zavojalcem. Medtem, ko je princ bežal (poznejši kralj Gustav I. 1523-1560) prek Morkarbyja in Evertsberga proti norveški meji, so se njegovi možje iz Delakarliena premislili, poslali za princem najboljše smučarje tekače s prošnjo, da prevzame vodstvo odpora proti Dancem.

Na iniciativno novinarja Andresa Persa je bil izveden prvi VASA tek ob 400-letnici bega Gustava VASE potem, ko je Stockholmski časopis »DANGENS NYHETER« polklonil 1000 švedskih kron za izvedbo.

TEK NEZNANIH

Redki so tisti na VASA teku, ki startajo zato, da bi zmagali. Tisoči in tisoči startajo iz rekreativnih namenov, da bi na progi, ki vodi skozi redke gozdove in položne vzpetine, preizkusili svoje moči in doživljali posebno vzdušje VASA tekme ali VASA pohoda. Na stezi so okrepčevalnice pri 32,2 km, 33,4 km, 45,4 km, 59 km, 68,2 kilometru in 78,1 km.

Tisoče in tisoče neznanih športnikov, ki so dali obeležje tej tekmi, imenujejo »BOROVNICARJE«, kajti spota popijejo ti priložnostni tekači ogromne količine borovničevega čaja in soka. Na šestih okrepčevalnicah so pripravili letos za 10.102 udeležence 13.000 litrov borovničeve pijače, 12.000 litrov limonade, 23.000 pomaranč, 3000 litrov mleka, 3000 litrov kave in 19.000 sendvičev.

Samo dvakrat v dosednji zgodovini VASA teka so si priborili zmago tujci, leta 1954 Franc Pekla Kuvaja in leta 1971 Norvežan Ole Ellersäter. Devetkrat je zmagal šved Nils Karlson (»Mora Nise« iz Mora) in sedemkrat Janne Stegansson iz Sälena, ki ima od leta 1965 tudi najboljši čas štiri ure, 35 minut in tri sekunde.

Največji problem te prireditve je nastanitev armade tekmovalcev, ki nosijo vse stroške sami in mnogi prepijo noč pred tekmo v spalnih vrečah kar na prostem.

Udeležba v zadnjih 20 letih:

Leto	Udeležba	Dospeli na cilj
1952	379	339
1953	791	648
1954	626	484
1955	708	655
1956	851	751
1957	618	480
1958	854	758
1959	1159	953
1960	1213	1035

1961	1506	1361
1962	2160	1993
1963	3813	3205
1964	3240	2736
1965	4926	4549
1966	6857	5811
1967	6485	5633
1968	8438	7671
1969	8308	7083
1970	9397	7835
1971	6821	4418
1972	8594	7426

Letošnje leto je bila prvič presežena številka 10.000 na startu in letos so morali prireditelji zavrniti prek 1000 prijav, ker niso bili pripravljeni na tako udeležbo. Izreden zgled, kako je treba skrbeti za fizično pripravljenost, nam je dal letos Gregor Klančnik, ki je kljub 60 letom pustil za seboj nekaj tisoč tekačev.

Tudi Švicarji imajo podobno prireditev v Engadinu na 42,2 km dolgi stezi, kjer je letos startalo kar 6035 tekmovalcev in tekmovalec iz 20 držav. Tu startajo lahko tudi tekmovalec medtem, ko na VASA teku ne smejo. Kljub prepovedi je uspelo neki nemški tekmovalki, da je prijavljena kot moški vzdržala 85,8 km dolgo progo.

KAKŠNE ZAKLJUČKE LAHKO POVZAMEMO IZ OBEH PRIREDITEV?

Vsekakor to, da ljudje nočejo več sodelovati samo kot gledalci, da si večina želi tudi aktivno poseči v dogajanje, ki mora biti množici primerno organizirano. Več ali manj šolani ljudje današnje dobe so spoznali dobre strani rekreativnega športa, določeni stopnji inteligence posameznika že kar pripada spoznanje, da zahteva moderni tempo življenja udejstvovanje v športu. Samo pogledimo odziv množic na nekatere naše prireditve kot so pohod na Stol, pohod okoli Ljubljane itd.

Velika in vedno večja je udeležba tudi na raznih sindikalnih tekmah, lahko pa trdimo, da tega zanimanja množic še daleč nismo organizirano zajeli in usmerili v vsestransko udejstvovanje. Jeseniškim športnim delavcem, ali sindikalnim, ali zvezi borcev, ali zvezi mladine se ponuja kot na dlani vse večje zanimanje ljudi za masovno udejstvovanje in zakaj ne bi kot prvi, preden nas kdo prehitel, organizirali še nekaj za popularizacijo smučskih tekov? Na primer kot tek osvoboditve, ali kot kurirski tek, ali karkoli od tega, ki že z imenom pritegne množice? V januarju in v začetku februarja imamo siguren sneg od Tamarja v Planici do Jesenic. Zakaj ne bi z leti to postal masovni tek na smučeh? Ni nujno, da bi to bila ravno omenjena steza. Strokovnjaki bodo našli lahko še kaj dosti boljše, ali na Pokljuki, v Bohinj, ali kombinirano Jelovica-Bohinj. Imamo že masovni kurirski smuk, zakaj ne bi imeli še kurirski, ali podobni tek?

A. B.

Ali reš ni rešitve za žensko košarko na Jesenicah?

Nazadnjem sestanku upravnega odbora KK Jesenice, je bilo pri pregledu sredstev, ki so namenjena za košarkarski klub ugotovljeno, da namenjena sredstva zadoščajo za udeležbo ene ekipe v tekmovalstvu v slovenski košarkarski ligi.

Ob iskanju rešitve, v nastalem položaju, pa je eden izmed članov predlagal, da naj bi se ženska ekipa umaknila iz SKL. To naj pomeni, da bi propadli napori in sadi devetnajstletnega dela. Še pred dobrim letom je bila to najkvalitetnejša ženska ekipa v Sloveniji. Sedaj pa naj bi prenehala delovati!

Pri SD Jesenice in košarkarskem klubu bi se morali zavedati, če žensko moštvo razpustimo in ne najdemo sredstev za njeno nadaljnje dejavnost, da nas bo ponovna oživitve ženske košarke veljala več, kakor, če nadalje gradimo na tem, kar imamo.

Če bi res prišlo do tega, da bi košarkarice morale izstopiti iz lige, v ligo zlepa ne bodo prišle nazaj (primer nogometa). Zato menim, da se na Jesenicah ženska košarka mora obdržati, še toliko bolj, ker so ženski športi pri nas slabo razviti in ker kvaliteta tudi pogojuje množičnost in obratno.

V Slovenije je precej košarkarskih klubov, ki bi za žensko moštvo radi vložili sredstva, pa nimajo dovolj deklet, ki bi posvetile temu športu del svojega časa. Nasprotno pa je zanimanje deklet za to lepšo športno igro pri nas precejšnje. Ali ni dovolj veliko jamstvo in dokaz za to, da se je celo v Mojstrano vozilo na trening 12 igralk, če pa bi bili treningi na Jesenicah, bi prav gotovo treniralo še vsaj šest igralk.

Res je, da je ekipa mlada, neizkušena, da od nje v letošnji sezoni ne moremo pričakovati kakšnih posebnih uspehov. Toda v ligi bi zagotovo ostale. S svojjo borbenostjo, disciplino in skromnostjo bi bile sposobne prebroditi krizo, ki je nastala z

odhodom nekaterih starejših igralk. Vse po vrsti so pripravljene dati od sebe vse, samo da bi v ligi ostale.

Ali res ni na Jesenicah niti toliko denarja, da bi skromne košarkarice lahko sodelovale v ligi, da bi obdržali tradicijo ženske košarke. Sredstva, ki bi jih dekleta porabila, niso tako velika, da jih ne bi mogli zbrati. Potrebno je le malo dobre volje, pa se bomo čez nekaj let lahko ponovno navduševali nad uspehi jeseniških košarkaric.

Zadnji čas je, da se nekaj naredi. Dekleta so na tekmovalstvo pripravljena. Upajo, da bodo deležne potrebne podpore. Ne zahtevajo ničesar drugega, kakor najnujnejšo opremo in samo toliko denarja, da bi lahko odigrale vseh osemnajst tekem v SKL in da bi se udeležile tudi mladinskega prvenstva Slovenije. To ni veliko, če pomislimo na škodo, ki bi z razpustitvijo ženske vrste nastala v jeseniški košarki, v jeseniškem športu nasploh.

Br.

K O Š A R K A

V torek, 13. marca, so gostovali člani SSD Prežihov Voranc pri njihovih vrstnikih v Mojstrani. Fantje in dekleta so se pomerili v košarki, v okviru občinskega prvenstva. V prvi tekmi so po lepi igri zmagali fantje SSD Prežihov Voranc z rezultatom 55:28.

Koše so dosegli:
Za Mojstrano: Legat 8, Legat R. 3, Rabič B. 2, Andoljšek F. 8, Suštaršič M. 2, Paulus M. 2, Urbas F. 3;

Za Prežihov Voranc: Janjič 22, Surjan 21, Horvat 4, Gazvoda 6, Varl 2.

V drugi tekmi so igrala dekleta z osnovne šole Prežihov Voranc in osnovne šole Mojstrana. Zmagala so dekleta iz Mojstrane, in sicer z rezultatom 46:13.

Koše so dosegli:
Za Mojstrano: Možina S. 10, Lešnjak M. 11, Lihteneger A. 6, Fišer M. 14, Lavtižar S. 2, Martinjak S. 2, Miklavčič J. 1;
Za Prežihov Voranc: Zupan S. 8, Beretin L. 4, Burlačenko T. 1.

V četrtek, 15. marca, so se srečali učenci in učenke SSD Kranjska gora ter SSD Prežihov Voranc prav tako v okviru občinskega košarkarskega prvenstva.

V prvi tekmi so zmagala

dekleta Kranjske gore z rezultatom 39:22.

Koše so dosegli:
Za Prežihov Voranc: Beretin 12, Zupan 9, Burlačenko 1;

Za Kranjsko goro: Cuznar 17, Kozelj 2, Zupančič 2, Budinek 2, Koren 2, Rožič 8, Prestor 4, Mežik 2.

V drugi tekmi pa so se pomerili fantje. Vendar to ni bil boj dveh fizično enakovrednih nasprotnikov, saj so v ekipi Kranjske gore igrali le učenci petih in šestih razredov. Vendar pa so ti pokazali, da znajo zelo dobro voditi žogo, metati na koš itd. Igralci SSD Prežihov Voranc so zato lahko zelo neovirano metali na koš, ker jim za glavo manjši nasprotniki niso mogli do živega. Zlasti sta se pri ekipi Prežihov Voranc odlikovala odlična Janjič ter Surjan. Janjič je dosegel skoraj polovico košev.

Zmagala je ekipa Prežihovega Voranca z rezultatom 70:10.

Koše so dosegli:
Za Prežihov Voranc: Janjič 34, Surjan 16, Horvat 4, Novak 4, Urek 4, Gorenc 4, Varl 2, Todorovič 2;

Za Kranjsko goro: Demec 3, Dominko 2, Lebar 2, Smolej 2, Jelovčan 1.

Mirko Bogataj

Gorenjsko prvenstvo v gimnastiki za pionirke

V ponedeljek, 5. marca, je bilo v Kranju gorenjsko prvenstvo v gimnastiki za pionirke. Prireditelj tega tekmovalstva je bil občinski odbor šolskih športnih društev Kranj, organizator pa osnovna šola Lucijan Seljak Kranj.

Prijavljenih je bilo pet ekip: osnovna šola Heroja Bračiča Tržič, osnovna šola Tone Čufar Jesenice, osnovna šola Cvetko Golar Škofja Loka, osnovna šola Gorje in osnovna šola Lucijan Seljak Kranj. Poleg ekip pa so na prvenstvu sodelova-

le tudi posameznice različnih šol.

Vrstni red ekip:

1. osnovna šola Lucijan Seljak 188,0 točk, 2. osnovna šola Cvetko Golar 184,2 točk, 3. osnovna šola Heroja Bračiča 177,5 točk, 4. osnovna šola Tone Čufar 174,1 točk, 5. osnovna šola Gorje 165,4 točk.

Vrstni red posameznic v četverboju:

1. Alenka Fajon osnovna šola Lucijan Seljak, 38,9 točk, 2. Zdenka Bertonec osnovna šola Cvetko Golar 37,8 točk,

3. Darja Ješe osnovna šola Lucijan Seljak 37,7 točk.

Med posameznicami iz našega območja sta se najbolje odrezali učenki osnovne šole Prežihov Voranc Maja Damjan (36,0 točk), ki je bila osemnajsta in Simona Zupan (35,8 točk), ki je bila dvaindvajseta.

Na republiško prvenstvo se je uvrstila ekipa osnovne šole Lucijan Seljak iz Kranja za rezervo pa sta ekipi iz Škofje Loke in Tržica.

Mirko Bogataj

Kaj bomo gledali v kinu

KINO RADIO

24. marca amer. film 100 TEŽAV STANA IN OLIJA ob 15. uri v glavnih vlogah Stan Laurel in Oliver Hardy

24. in 25. marca ital. barv. CS film KO SO SE ŽENSKÉ UČILE LJUBITI ob 17. in 19. uri, režija Bruno Korbuc, v glavni vlogi Antonio Sabata

26. in 27. marca angl. barv. film HUDICEVI DVOJCICI ob 17. in 19. uri, režija John Hough, v glavni vlogi Peter Cushing

28. marca nem. barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 17. in 19. uri, režija Franz Jožef Gottlieb, v glavni vlogi Karl Heinz Baver

29. in 30. marca ital. barv. CS film POLICIJSKI KOMISAR PEPE ob 17. in 19. uri, režija Ettore Scola, v glavni vlogi Ugo Tognazzi

31. marca ital. barv. VV film ROPARJI ZATEGA RUDNIKA ob 17. in 19. uri, režija Al Albert, v glavni vlogi Toni Kendal — film je sinhroniziran v angleškem jeziku

KINO PLAVŽ

24. in 25. marca angl. barv. film HUDICEVI DVOJCICI ob 18. in 20. uri

25. marca amer. film 100 TEŽAV STANA IN OLIJA ob 10. uri

26. in 27. marca ital. barv. CS film KO SO SE ŽENSKÉ UČILE LJUBITI ob 18. in 20. uri

28. in 29. marca ital.-špan. barv. film MOSTVO REVOLVERAŠEV ob 18. in 20. uri

30. marca nem. barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 18. in 20. uri

31. marca franc. barvni VV film UMRETI OD LJUBEZNI ob 18. in 20. uri

KINO

DOVJE — MOJSTRANA

24. marca ital.-nem. barvni film IZABELA VRAZJA KNEGINJA



Francoska filmska drama UMRETI OD LJUBEZNI, je tragično ljubezenska zgodba, ki se spremeni v močno angažirano obtožbo družbe. Film je na sporedu v jeseniških kinematografih.

OBVESTILO

Obveščamo vse simpatizerje in prijatelje društva prijateljev NK HAJDUK — Jesenice, da ima društvo zaradi adaptacije zgornjih prostorov restavracije Kazine, v bodoče svoje poslovne prostore v gostišču pri KOBALU. Sestanek in vpis novih članov je vsakega 1. in 15. v mesecu. Kolikor je ta dan nedelja ali praznik, je sestanek naslednjega dne.

Odbor

25. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN

31. marca angl. barv. film HUDICEVI DVOJCICI

KINO KRANJSKA GORA

24. marca franc. barv. film SICILJANSKI KLAN

25. marca ital.-špan. barvni film MOSTVO REVOLVERAŠEV

28. marca angl. barv. film HUDICEVI DVOJCICI

29. marca nem. barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE

31. marca ital. barvni CS film KO SO SE ŽENSKÉ UČILE LJUBITI

KINO DELAVSKI DOM JAVORNIK

24. marca franc. barv. film MAX IN TATTOVI ob 19. uri

25. marca amer. film 100 TEŽAV STANA IN OLIJA ob 17. uri

25. marca ital. barv. film IZABELA VRAZJA KNEGINJA ob 19. uri

28. marca ital. barvni CS film KO SO SE ŽENSKÉ UČILE LJUBITI ob 19. uri

31. marca nem. barv. film ŽIVLJENJE V DVOJE ob 19. uri

Gledališče

PETEK, 23. marca, ob 18. in 19.30 KONCERT pianista Adija Bertoneja pod naslovom CHOPINOV VEČER;

PETEK, 23. marca, ob 19.30 D. H. Lawrence: SNAHA — igra v petih slikah — gostovanje na Bledu;

SOBOTA, 24. marca, ob 18.30 KONCERT ANSAMBLA DOBRI ZNANCI;

NEDELJA, 25. marca, ob 19.30 D. H. Lawrence: SNAHA — igra v petih slikah — za izven;

ČETRTEK, 29. marca, ob 19.30 D. H. Lawrence: SNAHA — gostovanje v Bohinjski Bistrici;

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega, tragično preminulega sina in brata

JANKA DEMSARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Lepo se zahvaljujemo vsem za izrečena ustna in pismena sožalja, darovalcem cvetja in vencev, vsem, ki so počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spremili do njegovega poslednjega doma ter njegov prerani grob zasuli s cvetjem.

Prisrčna hvala sosedom Fani Rovnari, Mesojedec Milki in Tatjani Rovnari ter Gorjančevi, znancem in njegovim mladim prijateljem, ki so sočustvovali z nami in nam lajšali bolečino v teh bridkih dneh. Še posebno smo dolžni zahvalo JLA in delegaciji V. P. 2151 Kavadarci in vodniku za ganljive poslovilne besede, častno stražo ob krsti in spremstvo do njegovega poslednjega doma.

Zahvalo smo dolžni njegovi družini iz obrata 2400 Javornik za denarno pomoč, godbi za ganljive žalostinke, ter vsem voznikom osebnih vozil. Vsem še enkrat naša prisrčna zahvala.

ZELUJOČI: mamica, atek, brat Miha, sestra Ivi z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata in starega očeta

VIKTORJA TOMAZINA

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu osebju jeseniške bolnišnice za zdravljenje med boleznijo. Še posebej se zahvaljujemo dr. Vidji Rojci in dr. Lojzu Novaku za lajšanje bolečin.

Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem strojnih delavnic, sindikalnemu odboru strojnih delavnic, RK terena Plavž, sestanovalcem Bokalove 6, za venec in denarno pomoč.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in vencev, voznikom osebnih vozil, ki so nam nudili pomoč s prevozom, kakor tudi pevcem za poslovilne pesmi.

Še posebej se zahvaljujemo družinam Uršič, Kepić, Dornik in Alič za pomoč v hiši, ki nam je bila zelo dobrodošla.

Najlepša hvala vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti.

ZALUJOČI: žena Marta, sin Bogo z ženo Sonjo, sin Peter z družino, hčerka Gabriela z družino, bratje, sestre, vnučki in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta VIKTORJA TOMAZINA se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč sodelavcem žičarne II.

Bogo Tomazin

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta in brata

FRANCA ZUPANA

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, ki so nam poklonili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem dobrim sosedom za potnoco, Zvezi borcev za poklonjeni venec in poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za žalostinke ter lastnikom osebnih avtomobilov za dragocene usluge.

ZALUJOČI: sin Tonček z družino, brat Nande z družino in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

VINKA MAKUCA

se najprizneje zahvaljujem vsem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali z nami in nam pomagali.

Zahvaljujemo se sodelavcem, obratovodstvu in sindikalnemu odboru GV, godbi na pihala iz Hrušice, pevcem, tovarniškemu odboru sindikata ZJ, sošolcem osnovne šole Prežihov Voranc, sosedom in vsem ostalim za moralno in materialno pomoč v času zdravljenja, ob smrti in pogrebu.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI: žena z otroci in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti drage žene, sestre in tete

MARIJE ZALOKAR roj. Pogačar

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali in nam v težkih trenutkih pomagali. Iskrena hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi vsem, ki ste počastili njen spomin in jo spremili na njeni zadnji poti.

Lepa hvala tudi pevskeму zboru za žalostinke.

ZALUJOČI: mož Tomaž, sestre, bratje in ostalo sorodstvo

OBJAVA

V založbi Kulturni atelje Slovenije — Ljubljana, je te dni izšla knjižica s pesmimi Jeseničana Jožeta Koširja pod naslovom PLESALCA. Knjižico lahko kupite v Državni založbi Slovenije — podružnica Jesenice.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem ter vodstvu socialno zdravstvene službe za izkazano pozornost in darilo. Prisrčna hvala mojim bivšim sodelavcem za obisk na domu.

Celotnemu kolektivu želim mnogo delovnih uspehov in vas lepo pozdravljam.

Jože Markizeti

ZAHVALA

Uslužbenkam in uslužbenecem knjigovodstva strojno energetskih obratov in dekleto transporta se najlepše zahvaljujem za krasno darilo ob odhodu v pokoj.

Dora Kapus

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikalnemu odboru upravnih služb za obisk in prejetu darilo v času moje bolezni.

Marija Lah knjigovodstvo HVŽ

ZAHVALA

Sodelavcem SV-HVŽ se najlepše zahvaljujem za prejeti darili ob dnevu žena.

Rezka in Marija

ZAHVALA

Sodelavcem izmene Koželj na plavžu se iskreno zahvaljujem za prejetu darilo ob odhodu v pokoj, sodelavcem pa želim veliko delovnih uspehov na delovnih mestih.

Anton Gašperšič

ZAHVALA

Kolektivu elektro energije se najlepše zahvaljujem za poklonjeno darilo ob moji upokojitvi.

Marija Poklukar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata plavž se iskreno zahvaljujem za lepo darilo ob prazniku dneva žena.

Pavla Sušnik in Marija Tavčar

ZELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE razpisuje

prosta delovna mesta na tehniški šoli in domu učencev

- učitelja za poučevanje strojnih predmetov
- učitelja za poučevanje metalurških predmetov
- vzgojitelja v domu učencev

Pogoji za sprejem:

- diplomirani inženir strojništva
- diplomirani inženir metalurgije
- višja izobrazba pedagoške smeri

Za vzgojitelja je na voljo garsonjera v domu učencev. Vse vloge pošljite na upravo zavoda. Vzgojitelj nastopi službo takoj, učitelja pa 1. septembra 1973. Osebnih podatkov po pravilniku.

RAZPIS

Osnovna šola Tone Čufar Jesenice razpisuje prosto delovno mesto snazilke, za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela možen takoj.

Kandidatke naj prošnjo vložijo v tajništvo šole v roku 8 dni od dneva objave

Odlični Mojstrančani

Od 17. do 19. marca je bilo v Lecco v Italiji že tradicionalno 8. mednarodno tekmovalje planincev, Alpinističnega rallya, kot ga imenujejo, se je letos udeležilo 29 ekip iz osmih držav: iz Francije, Avstrije, Zahodne Nemčije, Španije, Bolgarije, Češkoslovaške, Italije in Jugoslavije. Našo državo so že petič zastopali planinci iz Mojstrane, ki so se odlično uvrstili na drugo mesto.

To je tridnevno tekmovanje v pohodih, smučanju in nekaterih spretnostih, ki jih tudi kot reševalci morajo znati. Trojka Janez Brojan, Izidor Kofler in Janez Dovžan, je že po prvi disciplini obstala na četrtem mestu, potem pa so svojo uvrstitev iz dneva v dan izboljševali in na koncu so za zmagovalno domačo ekipo zaostali le za točko. To je bila njihova do-

sedanja najboljša uvrstitev. Prvo leto, ko so sodelovali je bilo tekmovalje prekinjeno, tako da niso imeli uvrstitve, potem so se uvrstili na šesto mesto, naslednje leto na 5. mesto, lani na 4. mesto, letos pa so bili drugi. Za odlično uvrstitev so dobili srebrni pokal italijanskega ministra za narodno obrambo in pa kolajno province.

T. L.

Prvo mesto Murove v Šk. Loki

Namiznoteniški igralci Murove so se prejšnjo soboto in nedeljo, 17 in 18. marca, udeležili ene od številnih proslav ob tisočletnici Loke, ki je bila združena s turnirjem v namiznem tenisu.

Na turnirju je sodelovalo osem ekip, ki so igrale vsaka z vsako. Ekipo Murove je tokrat okrepil igralec Rudi Buh, poleg njega pa so za Mu-

rovo nastopili Hafner, Ravnikar in Filipovič. Celotna ekipa Murove je tokrat zaigrala tako kot zna in uspeh ni izostal. Tekmovanje so zaključili brez izgubljenega dvoboja in s sedmimi zmagami ter premočno osvojitvijo prvega mesta.

Prvo mesto je doslej največji uspeh mlade ekipe Murove. Precej zaslug za ta

uspeh ima Rudi Buh, ki je bil najboljši igralec turnirja s samo enim izgubljenim dvobojem.

Rezultati: Murova : JLA 5:3, Murova : Kondor 5:4, Murova : Vkló 5:0, Murova : Idrija 5:1, Murova : Zablina 5:2, Murova : Tabor 5:0, Murova : Litija 5:3.

Vrstni red: 1. Murova, 2. JLA, 3. Zablina, itd.

Veleslalom na Brencetovem Rovtu

V nedeljo, dne 18. marca, se je na Brencetovem rovtu nad Dovjem javilo štarterju kar lepo število tekmovalcev. To tradicionalno tekmovalje

privablja vsako leto tudi vse, več gledalcev, ki navijajo za svoje ljubljence in v lepem vremenu, na toplen soncu, nabirajo prvo barvo.

Pionirji in pionirke so tekmovali na progi, ki je imela 10 vrtatic. Članice so imele nekaj daljšo progo, 12 vrtatic. Po progi so se spustili le enkrat. Starejši in mlajši člani so vozili dva teka. Progi sta imeli 23 vrtatic.

Za razvedrilo gledalcev in tekmovalcev je bila na koncu tekmovalja izvedena še specialna disciplina — v veleslalomu s premagovanjem zaprek. Čeprav so bile te zapreke, ki so čakale tekmovalce med vrtatic, še kar okusne (kakao v prahu, limona, konjak) so vseeno delale nekaterim tekmovalcem težave. Seveda so se v tej disciplini lahko odrezali le najbolj »požrešni«.

Rezultati:

Pionirke: 1. Mirjam Mavc 0:13,9, 2. Helenca Mežnar 0:18,7;

Pionirji: 1. Vladko Saponja 0:12,8, 2. Slavko Rabič 0:13,2, 3. Robi Klun 0:16,8;

Članice: 1. Marija Smolej 0:13,0, 2. Romana Pintar 0:17,6, 3. Zdenka Pšenica 0:20,7;

Mlajši člani: 1. Jože Pšenica 1:04,8, 2. Branko Lendero 1:08,1, 3. Zvone Pezdarnik 1:11,6;

Starejši člani: 1. Franci Mertelj 1:06,8, 2. Jože Čebašek 1:11,2, 3. Srečo Koren 1:13,5;

Člani — zapreke: 1. Srečo Koren 1:41,6, 2. Franci Mertelj 1:47,0, 3. inž. Srečo Mežnar 1:54,1;

—g—

O D B O J K A

Le korak do presenečenja

Po dokaj dobri igri so odbojkarji v nedeljo izgubili prvenstveno tekmo z ekipo OK Kamnika z rezultatom 3:1 (—3, 10, 14, 11). Za Jesenice so nastopili: Kavčič, Mežek, Bergelj, Strnad, Končnik, Bogataj, Kovač, Pogačar in Divjak.

V prvem setu so Jeseničani povsem nadigrali domačine. Bili so odlični tako v igri na mreži kot tudi v igri v polju. Povsem so onemogočili odlična tolkača Steharnika in Podjeda. Kamničani niso pričakovali tako dobre igre gostov, zato so bili kar nekoliko presenečeni. V drugem setu so se Kamničani nekoliko zbrali, čeprav je treba poudariti, da Jeseničani niso igrali podrojene vloge. Tudi v tretjem setu je borba potekala precej enakovredno. Moštvu sta se menjavali v vodstvu. Pri rezultatu 14:14 je igralec domačinov Podjed udaril v »zajlo«, česar pa sodnik ni priznal za napako. Nepravilna odločitev sodnika je Jeseničane vrgla iz tira, tako da so ta set izgubili z rezultatom 16:14. V tem setu se je poškodovalec igralec Jesenic Kavčič, tako da v četrtem setu ni mogel igrati in so ga Kamničani odločili v svojo korist. Tesen poraz in dobra igra naših fantov nas lahko navdajata z optimizmom in tako lahko pričakujemo, da že v nedeljo, 25. marca, ko se bodo na Jesenicah pomerili z ekipo OK Borova, uspeh ne bo izostal.

Tekma bo ob 10. uri v telovadnici OŠ Tone Čufar.

V gosteh poraz

V drugi tekmi spomladanskega kola republiške odbojarske lige za ženske so se Jeseničanke v gosteh pomerile z ekipo OK Maribora. Zmagale so domačinke z rezultatom 3:0 (9, 8, 5).

Za Jesenice so nastopile: Čehajič, Mahnič, Filipaj, Tomnac, Nemec, Strajnar, Novak, Lukek in Urbanc.

Zmaga Mariborčank je povsem zaslužena. V telovadnici z zelo nizkim stropom, ki je Jeseničanke povsem zmedel ter jih pri igri tudi oviral, so se domačinke bolje znašle. Igra je bila enakovredna le na začetku prvega in tretjega seta, sicer pa so bile odbojkarice Maribora v premoči. Šibka točka Jeseničank je bil predvsem sprejem servisa, saj so imele domačinke izredno močne servise.

Po izgubljeni tekmi z OK Mariborom je vrstni red na lestvici nekoliko spremenjen. Jeseničanke so se pomaknile s 1. mesta na 3. mesto in zaostajajo za vodilnim Fužinarjem ter imajo enako število točk z drugouvrščenim Novim mestom in četrtouvrščenim Mariborom.

V tretjem kolu se bodo Jeseničanke srečale z odbojkaricami Ingrad iz Celja. Tekma bo v soboto, 24. marca, ob 16. uri v telovadnici OŠ Tone Čufar.

V prijateljski tekmi zmagali

Prejšnji teden so se odbojkarji pomerili na trening tekmi z ekipo OK Bleda, ki nastopa v I. republiški odbojarski ligi. Zmagali so Jeseničani z rezultatom 3:2. Igra obeh ekip je bila precej enakovredna, saj je Bled eno najboljših moštev, ki nastopajo v I. republiški ligi. Pri Bledu igra tudi bivši igralec Jesenic Franci Arh.

Zakaj zapustiti ekipo v kritičnih trenutkih?

Ljubitelji in poznavalci odbojke večkrat sprašujejo posamezne člane upravnega odbora OK Jesenice, kaj je s prof. Vikijem Krevsljem, ki je bil oziroma je formalno še trener moške ekipe. Znano je, da ekipe ne trenira več od 20. decembra lani. Pri tem sprašujejo, ali ga je odstavila uprava kluba ali je dal ostavko sam. Vprašali smo pri upravi OK Jesenice, naj nam pojasni, kako je s to zadevo. Tam so nas seznanili z naslednjim:

1. Na seji upravnega odbora kluba, ki je bila dne 20. decembra 1972, je prof. Krevselj prosil, da ga odbor razbremeni trenerskih poslov do 20. februarja 1973, ker bo v tem času službeno zaseden s smučarskimi tečaji. Pri tem je dejal, da bo moški ekipi kljub temu še pomagal, predvsem pa Zdravku Kavčiču, ki je bil ta čas imenovan za trenerja.

2. Po 20. februarju se prof. Krevselj ni več zglasil v klubu, niti na sejah upravnega odbora, čeprav je tudi sam član odbora.

3. Predsednik kluba dipl. inž. Dušan Prešeren ga je osebno povabil, da pride na prijateljsko tekmo, ki je bila 3. marca. Na to povabilo je prof. Krevselj odgovoril, da nima časa.

Iz navedenega vidimo, da niti ena stran niti druga stran ni dala niti odpovedi niti ostavke. Razveseljivo pa je, da je moška ekipa kljub temu pod vodstvom Zdravka Kavčiča trenirala in se pripravljala za tekmovalje in tudi uspešno začela spomladanski del tekmovalja.

Čemu torej tako ravnanje trenerja OK Jesenice prof. Krevslja? Je po vsem tem še trener ali ne več? Na to vprašanje je prof. Krevselj dolžan odgovoriti tako ljubiteljem odbojke kot tudi igralcem in upravi kluba.

eva

N O G O M E T

V nedeljo so naši nogometaši gostovali v Kranju, kjer so odigrali četrtfinalno tekmo za jugoslovanski pokal na področju gorenjske nogometne podzveze, s članom ZCNL — moštvom Save in zmagali z rezultatom 3:1 (1:1).

Pomlajeno moštvo Jesenic je nepričakovano, toda popolnoma zaslužno premagalo favorizirane domačine. Tokma, predvsem pa dobra igra našega moštva, je upravičila zaupanje vodstva kluba v mlade nogometaše. V moštvu je nastopilo kar pet mladincev, katerim je bil to prvi nastop v članski konkurenci. Kljub svoji mladosti in brez

potrebnih izkušenj so se uspešno kosali z že prekaljenimi igralci NK Save.

Gole za naše sta dosegla: Kačar 2 in Karahodžič.

Za moštvo Jesenic so nastopili:

Ilič D., Kramar M., Grumerac, Rakovič E., Ljušič, Horvat, Kačar Koojan, Jereb, Kovačič in Karahodžič.

Mladinci so v soboto gostovali v Tolminu, kjer so odigrali prijateljsko tekmo s sovrstniki iz Tolmina in zaslužno zmagali z rezultatom 3:2 (2:1).

Gole za naše so dosegli: Šmid, Čordić in Kovačič.

Preložen občni zbor KK Jesenice

Košarkarski klub Jesenice obvešča, da je občni zbor kluba sklican za četrtek 22. marca predložen zaradi zasedenosti dvorane na igrišču Podmežakljo.

Občni zbor bo v četrtek 29. marca ob 18. uri v sejni sobi športnega parka Podmežakljo.

KK Jesenice